

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: **Формування англомовної компетенції в аудіюванні у майбутніх
учителів у процесі самостійної роботи над матеріалами TED Talks**

Студентки 2 курсу групи МСО
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література)
(англійська, німецька)

Подуфалої Олени Олександрівни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник: Глазунова Т. В.
кандидат педагогічних наук, доцент

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____
(підпис)

(ініціали, прізвище)

Члени комісії _____
(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2018 рік

ПЛАН

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ ЯК СКЛАДОВОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
1.1. Компетентність в аудіюванні та фактори впливу на її формування.....	6
1.2. Етапи навчання аудіювання майбутніх вчителів.....	17
1.3. Роль автентичних матеріалів в навчанні аудіювання.....	21
1.4. “TED Talks” у процесі навчання англійської мови.....	27
Висновки до розділу 1.....	29
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В АУДІЮВАННІ У СТУДЕНТІВ 2 КУРСУ	
2.1. Комплекс вправ для навчання аудіювання.....	31
2.2. Перевірка ефективності розробленого комплексу вправ для навчання аудіювання.....	53
Висновки до розділу 2.....	60
ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	64
ДОДАТКИ.....	72

ВСТУП

Аудіювання виступає як основа спілкування, оскільки саме через сприймання іншомовного мовлення на слух відбувається оволодіння усною комунікацією. Також, воно відіграє важливу роль у вивченні іноземної мови, оскільки аудіювання тісно пов'язане з усіма видами мовленнєвої діяльності. Аудіювання виступає одним з основних засобів навчання іноземної мови, наприклад уміння сприймати мову на слух допомагає оволодінню правильною вимовою, а саме сприяє засвоєнню правильної інтонації, ритму, наголосу під час говоріння іноземною мовою. Аудіювання також сприяє запам'ятовуванню нової лексики, кращому розумінню граматичних структур.

Процес формування уміння аудіювання може ускладнюватись відсутністю іншомовного середовища. Ця прогалина може бути заповнена використанням в навчальному процесі автентичних матеріалів, які певним чином знайомлять студентів з країнознавчими, соціокультурними та міжкультурними особливостями країни, мова якої вивчається, а також демонструють живе неадаптоване мовлення.

Проблему використання автентичних матеріалів з іноземної мови вивчали ряд науковців: М. В. Куїмова, А. Г. Неділько, С. Ю. Ніколаєва, Г. Ноейр, О. М. Шерстюк, McDonough, Gilmore, Morrow, Wilkins та інші.

Аналіз роботи з автентичними матеріалами в контексті формування компетентності в аудіюванні проведено багатьма вченими: О. Ю. Бочкарьоровою, Л. А. Єпіфанцевою, Л. А. Мирошніченко, С. Ю. Ніколаєвою, Н. Н. Рожковою, Л. В. Романенко, Л. С. Пановою, В. Ю. Паращуком, Т. А. Саутовою, V. Dumitrescu, M. Higuchi, L. Lansford, F. Mishan та ін.

Актуальність даного дослідження полягає у вивченні можливостей використання ресурсу “TED talks” та його застосування у формуванні аудитивних умінь у майбутніх вчителів.

Об'єктом дослідження є процес навчання аудіювання студентів англійської мови із застосуванням автентичних матеріалів.

Предметом є методика навчання майбутніх вчителів аудіювання із застосуванням автентичних матеріалів.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних засад навчання аудіювання; розробці методики навчання аудіювання студентів мовних спеціальностей з використанням матеріалів автентичного походження; перевірці ефективності методики навчання аудіювання студентів 2 курсу мовних спеціальностей із застосуванням автентичних матеріалів у ході пробного навчання.

Для успішного досягнення поставленої мети в ході наукового дослідження вирішувалися такі **завдання**:

- 1) визначення змісту навчання аудіювання;
- 2) характеристика етапів навчання аудіювання;
- 3) визначення місця автентичних матеріалів в навчанні аудіювання;
- 4) обґрунтування доцільності використання автентичних матеріалів ресурсу “TED Talks” в формуванні навичок та умінь аудіювання;
- 5) розробка комплексу вправ для навчання аудіювання із застосуванням автентичних матеріалів;
- 6) перевірка ефективності розробленої методики.

Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні та вдосконаленні методики поетапного формування аудитивних вмінь та навичок майбутніх вчителів за допомогою ресурсу “TED Talks”.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у розробці методики навчання аудіювання із застосуванням автентичних матеріалів.

Апробація результатів дослідження. Основні положення, результати та висновки дослідження обговорювались під час виступів автора на науково-практичних конференціях різного рівня:

на XV Міжнародній студентській інтернет-конференції “Мова, освіта, культура: Інтеграційні тенденції в сучасному світі” (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 23-24 листопада 2017р.), “Сучасні проблеми лінгвістики літературознавства та методики

викладання мови і літератури” (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 14 грудня 2017р.), II Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції “Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій” (ДВНЗ “Донбаський державний педагогічний університет” м. Слов’янськ, 04-05 жовтня 2018 р.), XXIII Міжнародній інтернет-конференції “Наукові записки сучасних вчених” (м. Вінниця, 26 жовтня 2018 року), Всеукраїнській науковій конференції “Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі” (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 22 листопада 2018р.).

Структура роботи: вступ, 2 розділи, висновки, список використаної літератури.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ ЯК СКЛАДОВОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

1.1. Компетентність в аудіюванні та фактори впливу на її формування.

Аудіювання — це рецептивний вид мовленнєвої діяльності, який забезпечує розуміння того, що сприймається на слух, і належить до усної форми мовлення. Аудіювання є активним процесом, який здійснюється на основі передбачення (прогнозування) того, що буде сказано [28, с. 224]. Аудіювання — високоактивний творчий процес. Те, що почує та зрозуміє слухач, залежить не тільки від того, що скаже мовець, а й від зустрічної внутрішньої активності самого слухача, його особистості [18, с. 176].

Для того, щоб з'ясувати, що таке англомова компетентність в аудіюванні (АКА) наведемо наступні визначення.

Так, за І. Г. Колосовською аудіювання розглядається як невиражений зовні, активний внутрішній процес, який розпочинається з рецепції, переробки інформації і закінчується розумінням смислового змісту або його нерозумінням [21, с.5].

Компетентність за С. Ю. Ніколаєвою розуміємо як здатність успішно задовольняти індивідуальні та соціальні потреби, діяти і виконувати поставлені завдання. Кожна компетентність поєднує знання, навички та вміння, а також ставлення, цінності, емоції, поведінкові компоненти, тобто все те, що можна мобілізувати для активної дії [33, с.11-12].

За, А. Н. Щукіним, компетентність (від лат. *competentis* – здатний) — це сукупність знань, навичок і вмінь, які формуються в процесі вивчення дисципліни, а також здатність виконувати ту чи іншу діяльність на основі набутих знань, навичок та вмінь [52, с.118].

Виходячи з вищенаведених тверджень, ми можемо розглядати АКА як сукупність знань (фонетичних, лексичних, граматичних), рецептивних навичок, аудитивних вмінь та здібностей. Отже, АКА — це здатність особистості коректно сприймати, розуміти та реагувати комунікативно на мовлення носіїв

англійської мови, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних знань, навичок, вмінь та комунікативних здібностей [24, с.32].

Розглянемо компоненти АКА докладніше. До складу даної компетентності входять фонетичні, лексичні та граматичні знання. За А. Н. Щукіним, **знання** — це сукупність даних про систему мови і правил користування цією системою в теоретичній і практичній діяльності [52, с.84]. Тому в методиці викладання іноземних мов виділяють *декларативні знання*, тобто ті, що пов'язані з теорією та *процедурні знання*, пов'язані з практикою.

О. Б. Бігич до прикладів декларативних знань відносить мовні знання (фонем, інтоном, лексичних одиниць, граматичних структур) та країнознавчі знання (культури країни виучуваної ІМ, зокрема фонові знання). Прикладами процедурних знань слугують соціокультурні знання, зокрема мовленнєвої і немовленнєвої поведінки носіїв ІМ у процесі аудіювання [4, с.20].

Більш детально цей компонент розглядає Я. А. Крапчатова. **Фонетичні знання** як компонент АКА — це знання про:

- фонеми та їх артикуляційно-акустичні характеристики, наприклад: *довгі та короткі голосні, дзвінки та глухі приголосні, послідовність звуків*;
- основні модифікації звуків в потоці мовлення, наприклад: *редукція ненаголошених голосних, асиміляція, злиття слів, алофонні варіації на межі слів*;
- фонетичну організацію слів, наприклад: *склад, словесний наголос*;
- інтонацію та її основні компоненти, наприклад: *ритм, наголос, паузацію, темп, гучність, тембр*;
- типи тонів, наприклад: *термінальний, нисхідний*;
- типи і функції наголосу в реченні, наприклад: *логічний наголос* (декларативні знання);
- *інтонація, з якою вимовляються команди, інструкції, прохання, тощо*;
- *логічний наголос* (процедурні знання) [24, с. 33-34].

Під **граматичними знаннями** розуміємо цілеспрямований, підготовлений й упорядкований граматичний матеріал, який студенти повинні засвоїти

протягом певного етапу, уміти сприймати його на слух та розуміти його значення. Сюди належать:

- поняття, наприклад: *означений/ неозначений артиклі, неособова форма дієслова, порядок слів у реченні;*
- елементи граматики, наприклад: *морфеми, афікси (префікси, суфікси), слова;*
- категорії, наприклад: *число, рід, відмінок; активний/ пасивний стан дієслова; завершеність/ незавершеність; минулий/ теперішній/ майбутній час;*
- класи, наприклад: *іменники, дієслова, прикметники, прислівники;*
- структуру, наприклад: *складні та складені слова, фрази (прості, складні, складені), речення (головне, підрядне, сурядне);*
- процеси, наприклад: *номіналізація, афіксація, трансформація;*
- відносини, наприклад: *керування, узгодження, прилягання (декларативні знання) [24, с.34-35].*

Під **лексичними знаннями** розуміємо цілеспрямовано відібрані, підготовлені й упорядковані лексичні одиниці (ЛО), які студенти повинні засвоїти протягом курсу вивчення, уміти розуміти в процесі аудіювання. Беручи за основу загальноєвропейський лексичний мінімум, а саме ЛО, що означають специфічні поняття “specific notions”, відібрані Дж. А. ван Еком та Дж. Л. М. Трімом для рівня B1-B2 [72, с.120-140], виокремлюємо такі семантичні групи: 1) **особиста ідентифікація** (*ім'я, адреса, номер телефону, дата і місце народження, вік, стать, сімейний стан, національність, походження, рід занять, сім'я, релігія, уподобання та антипатія, характер/ манери/ темперамент, зовнішній вигляд*); 2) **будинок і дім**; **навколишнє середовище** (*типи житла, види кімнат, садок, меблі, вартість, послуги, зручності, регіон і географічні особливості*); 3) **повсякденне життя** (*вдома, на роботі, прибуток, освіта, перспективи*); 4) **вільний час, розваги й улюблені заняття** (*дозвілля, хобі/ інтереси, радіо/ телебачення, кіно/ театр/ концерт, виставки/ музеї, фотографування, спорт, преса*); 5) **подорожі** (*громадський/ приватний транспорт, дорожній рух, відпустка/ канікули, проживання,*

багаж, в'їзд та виїзд із країни, документи мандрівника); 6) **стосунки з іншими людьми** (назви стосунків, запрошення, листування, соціальні відносини); 7) **здоров'я та медицина** (частини тіла, самопочуття, гігієна, медичні послуги, страхування); 8) **освіта** (навчання, предмети, кваліфікація та іспити); 9) **покупки** (послуги магазинів, продукти, одяг і мода, товари домашнього вжитку, вартість); 10) **їжа та напої** (види їжі та напоїв, харчування поза межами дому); 11) **послуги** (пошта, телефон, банк, поліція, лікарня, бензинова заправка); 12) **місця** (адреса, дорожньо-транспортний рух, місцезнаходження, відстань, рух, напрямок); 13) **мова** (здатність, розуміння, коректність, правильність/неправильність, легкість/складність); 14) **клімат і погода**.

Фонові знання, як і знання певного контексту, можуть значно полегшити процес сприймання і розуміння аудіоповідомлення та допомагають передбачити смисл повідомлення. До фонових ЛО належать окремі слова, словосполучення та речення, тобто мова йде про фразеологізми, прислів'я та приказки, що виступають як фонові знання в масовій свідомості носіїв мови [24, с.37].

Наступним компонентом АКА є мовленнєві або рецептивні навички аудіювання. Вони є необхідним фактором і умовою формування аудитивних вмінь. **Рецептивна навичка** – це автоматизована дія, доведена до рівня досконалості (безпомилкового виконання), з використанням фонетичного, лексичного та граматичного матеріалу в процесі рецептивної мовленнєвої діяльності. Внутрішній самоконтроль є компонентом мовленнєвої навички та формується паралельно та комплексно з нею [24, с. 38-39].

Наступним компонентом АКА є аудитивні вміння. Під мовленнєвим вмінням розуміють здатність керувати мовленнєвою діяльністю при вирішенні комунікативних завдань в нових ситуаціях спілкування. Вміння є синтезом навичок і знань [52, с. 350].

До мовленнєвих умінь аудіювання відносять:

- вміння виділяти в аудіотексті основну інформацію і прогнозувати його зміст;
- вміння вибирати головні факти, не звертаючи уваги на другорядні;

- вміння вибірково розуміти необхідну інформацію прагматичних текстів в опорі на мовну здогадку, контекст;
- вміння ігнорувати невідомий, несуттєвий для розуміння мовний матеріал тощо [4, с.19].

На формування компетентності в аудіюванні впливає також рівень сформованості *інтелектуальних умінь*, тобто критичне оцінювання отриманої інформації чи її класифікація та систематизація. Також провідну роль відіграють *навчальні вміння*, такі як використання електронних засобів навчання, та *організаційні вміння*, приміром, самостійне учіння.

Ще одним складником АКА є комунікативні здібності аудіювання. Вони полягають в адекватній реакції слухача на пропозиції інших; вмінні не перебивати співрозмовника, а навпаки вислухати його; поважати свого партнера незалежно від рівня своєї прихильності до нього, усвідомлювати його чесноти; орієнтуватися в ситуації спілкування [4, с.20].

Розглянемо основні фактори, що впливають на формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні: а) фактор мовленнєвих навичок, б) фактор залежності аудіювання від індивідуальних та вікових особливостей, в) фактор умов сприйняття.

а) *Фактор мовленнєвих навичок*. Особливістю процесу аудіювання є те, що розвиток усіх мовленнєвих навичок (граматичних, лексичних та фонологічних) сприяє поступовому усуненню труднощів, пов'язаних з аудіюванням матеріалів. Усі вони однаково важливі, але серед фонологічних навичок на особливу увагу заслуговують навички розпізнавання інтонації мовця, оскільки, саме вона займає важливе місце серед інформативних ознак аудіотексту [36, с. 216].

Як зазначає О. Б. Бігич, емоційна інтонація має аналогічні ознаки в усіх мовах, тому вона не ускладнює аудіювання. Логічна інтонація є складною для сприймання, вона поділяє фрази на закінчені смислові відрізки, забезпечує виокремлення основної думки та визначає комунікативний тип фрази. Важливе значення для правильного розуміння має логічний наголос, адже він несе

основне смислове навантаження, підкреслюючи та уточнюючи думку мовця [4, с.22].

Саме тому фонетичні труднощі вважаються основними перешкодами в процесі аудіювання, особливо на початковому етапі навчання ІМ. До таких труднощів можна віднести помилкову інтерпретацію звучання слів, явища фонетичної редукції, асиміляції та злиття звуків.

Лексичні труднощі аудіювання пов'язані з різноманітністю лексичних одиниць, їх використанням у переносному значенні, вживанням фразеологічних зворотів і невмотивованих лексичних одиниць. Певні труднощі складають багатозначні слова, антоніми, синоніми, а також слова, які є близькими за звучанням в рідній та іноземній мовах, але різними за значенням. При сприйманні таких слів слухач повинен зберігати в пам'яті контекст чи ситуацію, інакше він чує раніше засвоєне ізольоване слово [4, с.22].

Під граматичними труднощами розуміємо проблеми пов'язані з синтаксисом та морфологією. Деякі труднощі спричинені наявністю аналітичних форм, що відсутні в рідній мові, неправильним порядком слів або ж вставними зворотами у реченнях.

Ранній початок мовленнєвої практики особливо важливий саме для аудіювання, тому що воно є найскладнішим для розвитку видом мовленнєвої діяльності [19, с. 46]. Саме тому її обсяг має бути об'ємнішим на перших курсах ВНЗ. Слід розвивати різні види аудіювання – з загальним та детальним розумінням.

На сьогоднішній день існує тенденція “вслухуватися щосили ” з метою кращого розуміння почутої інформації. Тому щоб подолати цю помилкову тенденцію, потрібно на початковому етапі привчати студентів сприймати текст глобально, орієнтуючись на усвідомлення загального змісту та смислу, не намагаючись почути кожне слово і не звертаючи особливої уваги на окремі слова або навіть частини аудіотексту, які були пропущені або залишилися незрозумілими [45, с. 167]. Саме тому завдання для навчання аудіювання повинні бути спрямовані на загальний зміст (тема, ідея, основні події, вчинки, дії персонажів, результат, відношення автора до діючих осіб та ін.).

Вже коли на початковому етапі досягнуто рівня, на якому студенти без особливих утруднень розуміють на глобальному рівні більшість аудіотекстів, можна ставити завдання навчити детального розуміння аудіоматеріалів [46, с.168].

Це означає, що на цьому етапі студенти повинні чути й розуміти кожне слово, а отже, вони повинні бути спроможними відтворити деталі прослуханого тексту. Таким чином, й завдання для перевірки розуміння прослуханого тексту повинні містити вправи на виявлення та репродукцію деталей, певних нюансів тексту.

б) *Фактор залежності аудіювання від індивідуальних та вікових особливостей.* Індивідуальні особливості такі, як рівень розвитку фонематичного слуху та слухової пам'яті, особливо впливають на успішність перебігу аудіювання. Людина, в якій очевидно домінує слуховий канал сприйняття, буде мати переваги у розвитку компетенції в аудіюванні порівняно з людиною, в якій домінуючий канал сприйняття — зоровий. Важливими є також здатність прогнозувати те, що може бути почутим від співрозмовника, ставлення (активне або пасивне) до того, що слухається. Необхідно враховувати такі особливості студентів та компенсувати їх у навчальному процесі — розвивати слухову пам'ять та фонематичний слух, вчити прогнозувати зміст аудіотекстів тощо [28, с. 156].

Ще однією особливістю аудіювання є те, що його успішність залежить і від наявності в студентів потреби пізнати щось нове, інтересу до теми повідомлення, тобто від спрямованості на пізнавальну діяльність і її мотивацію. Така спрямованість може спричинити як позитивний, так і негативний результат аудіювання: залежно від індивідуально-психологічних особливостей слухача вона може зробити сприйняття точнішим і глибшим або, навпаки, помилковим, якщо слухач під впливом очікуваного приписує явищам, що сприймаються, неіснуючі ознаки [4, с.22].

Слід брати до уваги умови сприйняття, що залежать від індивідуальних особливостей мовця, даючи студентам можливість прослуховувати якомога

більше різних людей з різними голосами та різними індивідуальними особливостями мовлення [36, с. 296].

Щодо впливу вікових особливостей на розвиток компетенції в аудіюванні, то від них в основному залежить тематика, мовна та структурна складність аудіотекстів. При виборі текстів для аудіювання потрібно враховувати можливі знання та життєвий досвід студентів. Якщо обирати для прослуховування тексти, зміст яких дуже далекий від цих знань та досвіду, то розуміння не буде досягнуто, навіть якщо мовна форма аудіотексту нескладна. Важливо також, щоб аудіоматеріали могли зацікавити, привертати увагу осіб студентського віку, інакше не буде активізована мотиваційно-спонукальна фаза слухання і, відповідно розуміння тексту не буде досягнуто в повній мірі [19, с. 78].

в) *Фактор умов сприйняття*. Існують різноманітні умови сприйняття аудіотексту, до них належать: обсяг повідомлення, темп мовлення, тривалість та кількість пауз, кількість пред'явлень аудіоматеріалів та їх типи, присутність опор, джерела мовлення, а також шуми та відстань при аудіюванні [46, с. 141].

Дуже часто студенти нарікають на дуже швидкий темп мовлення в аудіоматеріалах, однак, як зазначає Н. В. Єлухіна, це – ілюзія, що пов'язана з повільним виконанням слухачем операцій, потрібних для досягнення розуміння, тобто самі студенти занадто “повільно чують” [13, с. 15]. В основному, ця проблема стосується студентів, які дуже мало практикувалися в аудіюванні.

Для вирішення цієї проблеми вважається недоцільним зменшення чи сповільнення темпу мовлення, що сприймається в аудіотекстах. На думку О. Б. Тарнопольського, це стане причиною того, що процес оволодіння сприйняттям мовлення буде повільним і дуже утрудненим [46, с. 167]. До того ж, студенти мають звикати до характерного для носіїв мови темпу мовлення, адже одним з практичних завдань є здатність спілкуватися з ними.

Дуже важливу функцію в говорінні та слуханні виконують паузи. Передусім, вони зумовлені фізіологічними причинами, тому що мовцю необхідно систематично вдихати повітря, щоб продовжувати мовлення. Крім

того, за допомогою пауз мовець концентрує увагу слухача на важливих моментах, і можливо, сподівається на його реакцію. І, нарешті, саме за допомогою пауз слухач має запас часу для обмірковування змісту та смислу почутого. З огляду на це загальний підхід до навчання розуміння мовлення на слух у нормальному середньому темпі полягає в тому, щоб на початковому етапі навчання збільшити тривалість пауз в аудіотексті. У зв'язку з цим студенти матимуть запас часу для смислового опрацювання, і, відповідно, можливість розуміти навіть складні аудіотексти. З часом тривалість пауз потрібно зменшувати, переходячи до загальної норми на основному етапі навчання [36, с. 267].

Велике значення має тривалість аудіотекстів, оскільки чималі за обсягом тексти можуть спричиняти в тому, що заважає розумінню почутого. Це свідчить про те, що прослуховування аудіоматеріалів тривалістю більше 15-20 хв. дозволяється лише на основному етапі навчання, коли основні навички та вміння аудіювання вже сформовані та студенти призвичаїлися до тривалого прослуховування іншомовного мовлення. Тому розпочинати потрібно з аудіювання тривалістю 2-3 хв., дуже повільно, але постійно збільшуючи обсяг аудіотекстів по мірі розвитку уміння [4, с. 22].

Зазвичай, матеріал для прослуховування подають лише один раз, що й відповідає нормальним умовам комунікації [28, с. 57]. Однак, на початковому етапі навчання цілком можливе і дворазове прослуховування. Водночас більшу кількість прослуховувань вважають неприйнятною, тому що воно невластиве для звичайної комунікації і не несе ніякої користі [46, с. 165].

Певні труднощі у сприйнятті усного мовлення також залежать і від типу аудіотекстів, що сприймаються. Наприклад, аудіотексти полемічного характеру або аудіотексти-характеристики (такі як, слухання дискусій або презентацій, де висловлюються певні думки, протилежні точки зору, прослуховування характеристик якихось процесів, механізмів) спричиняють більше труднощів для розуміння, ніж аудіювання повідомлень, розповідей або описів. Саме тому в навчанні аудіювання слід враховувати жанрові характеристики аудіотекстів і рухатись від простіших до складніших аудіотекстів [13, с. 31].

З метою полегшення сприйняття аудіотексту слід використовувати опори (зорові, слухові, тактильні). Варто зазначити, що найчастіше використовують, звичайно, зорові опори, адже вони значною мірою полегшують аудіювання. Зрозуміло, що сприймати мовлення у відеофільмі набагато легше, ніж в аудіозаписі. Тому на початковому етапі їх має бути якомога більше, і зменшення кількості має проходити по мірі розвитку навичок, тобто поступово та повільно. Однак це стосується лише штучних опор, що не існують в реальному спілкуванні. Але якщо зорові опори природні, тобто притаманні реальному спілкуванню, то немає потреби зменшувати їх кількість залежно від етапу навчання [3, с. 26].

Ступінь розуміння усного мовлення залежить також від того, чи сприймається воно з живого людського голосу чи з аудіозапису. Взагалі, живе мовлення вважається найпростішим для сприйняття, тому що розумінню почутого допомагає спостереження за мімікою, жестикуляцією, позою чи обличчям людини, яка розмовляє, а також емоційний контакт, який встановлюється між комунікантами [14, с. 43].

З метою ефективного навчання аудіювання студенти мають слухати носіїв мови, а не лише співвітчизників, що розмовляють мовою, яка вивчається. Крім того, вони мають навчитися розуміти мовлення не лише представників певного народу, але й акценти людей з усього світу, які цією мовою користуються [46, с. 186].

Зазвичай, природне аудіювання в умовах реального спілкування, супроводжується різними фоновими шумами. Звісно, при слуханні вони перешкоджають розумінню та відволікають увагу. З цієї причини на початковому етапі навчання їх бажано уникати. Проте на етапі розвитку навичок та умінь аудіювання можна поступово вводити слухання з природними шумами [14, с. 44].

Досить важливе місце в методиці розвитку умінь аудіювання автентичних матеріалів займає самостійна робота студента. Самостійна діяльність студента розглядається як усвідомлена, самоорганізована та самокерована діяльність, що здійснюється на основі індивідуальної освітньої траєкторії. Дана діяльність

характеризується особливістю навчання на факультеті та спрямована на розвиток творчого потенціалу особистості з метою успішної самореалізації в професійній діяльності [47, с. 5].

Згідно Н. Е.Турбіної, однією з особливостей організації самостійної діяльності студентів є використання її різних видів, до яких належать: індивідуально диференційовані, фронтальні і групові завдання; робота з підручником, відеоматеріалами та іншими засобами навчання; складання конспектів лекцій, тез до першоджерела; підготовка доповідей, рефератів та інші [47, с. 6].

Досить детально представлені основні ознаки навчальної самостійності в роботі І. А. Гініатулліна, серед них:

- особисте виконання завдань студентами незалежно від будь-яких інших осіб;
- цілеспрямованість та активність в роботі;
- власні зусилля студентів (незалежність в подоланні труднощів при реалізації діяльності, автономність в регуляції діяльності загалом);
- творчий характер діяльності (розумова активність, незалежність учнів у вирішенні важких або проблемних завдань, в формуванні суджень, висновків, в прийнятті рішень, у встановленні нових для себе фактів, в пошуку найбільш раціональних способів виконання завдань);
- відокремлення в часі або за формою роботи (автономність діяльності за названими аспектами);
- відсутність безпосереднього педагогічного керівництва [11, с. 10].

Тому проблема самостійної роботи студентів є актуальною у зв'язку з необхідністю формування та розвитку умінь професійного саморозвитку майбутніх фахівців, особливо лінгвістичного профілю. В рамках нашого дослідження ми розглядаємо самостійну роботу з аудіювання як один із основних видів позаурочної діяльності. З метою усунення смислових та мовних труднощів створено комплекс завдань лексичного та граматичного спрямування на заповнення пропусків, співставлення та вибір правильної

відповіді. При цьому всі вправи, призначені для самостійного виконання, супроводжуються ключами (відповідями).

Таким чином, компетенція в аудіюванні повинна забезпечувати професійне спілкування майбутнього вчителя іноземної мови. Існує ряд факторів, які впливають на формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні, серед них найважливішими є фактор мовленнєвих навичок, фактор залежності аудіювання від індивідуальних та вікових особливостей та фактор умов сприйняття. Тому важливо брати всі ці фактори та умови сприйняття до уваги при організації навчання аудіювання у ВНЗ.

1.2. Етапи навчання аудіювання майбутніх вчителів.

У сучасній методичній науці компетентність в аудіюванні трактується як одна з мовленнєвих компетентностей і визначається як здатність слухати автентичні тексти різних жанрів і видів з різним рівнем розуміння змісту в умовах прямого і опосередкованого спілкування [27, с. 280].

Навчальним матеріалом для формування компетентності в аудіюванні служать мовленнєві одиниці різних рівнів: словоформи, вільного словосполучення, фрази; мовленнєві одиниці понадфразової єдності; тексту. На думку С.Ю. Ніколаєвої, формування вмінь аудіювання є “спеціально організованою програмою дій з аудіотекстом, що сприймається на слух” [32, с.130]. А оскільки це – внутрішня програма, що не піддається спостереженню, то потрібно поступово навчати окремих дій, які є її складовими компонентами.

Дослідники виділяють наступні етапи навчання аудіювання. Етап формування компетентності в аудіюванні **на рівні фрази** передбачає дії, спрямовані на:

- розуміння аудіоповідомлення, побудованого на знайомому матеріалі;
- розуміння аудіоповідомлення з незнайомим мовним матеріалом;
- розпізнавання початку аудіоповідомлення та його завершення.

Етап формування вмінь в аудіюванні **на рівні понадфразової єдності** передбачає дії, спрямовані на:

- сприйняття та розуміння понадфразової єдності, побудованої на знайомому матеріалі,
- мінідіалогів з визначенням характеру взаємодії співрозмовників, шляхом віднесення сприйнятого діалогу до одного з відомих студентам функціональних типів.

Етап формування компетентності в аудіюванні **на рівні цілого тексту** передбачає дії, які мають на меті розуміння:

- монологу, побудованого на знайомому матеріалі, шляхом поділу тексту на смислові частини;
- діалогу, побудованого на знайомому матеріалі, з завданням визначити кількість учасників бесіди та їхні характеристики;
- зв'язного тексту, побудованого на знайомому матеріалі, з метою передбачити його зміст за заголовком, придумати інший заголовок чи вибрати із запропонованих заголовків найбільш прийнятний;
- зв'язного тексту, що містить незнайомі лексичні одиниці, про значення яких можна здогадатися за співзвучністю з рідною мовою або ж за контекстом, в опорі на смислові зв'язки;
- зв'язного тексту, побудованого переважно на незнайомому матеріалі, але з виокремленням спеціальних перешкод для аудіювання з метою їх подолання шляхом уточнення сказаного або перепитуванням.

Контроль розуміння аудіотексту може здійснюватися вербальним та невербальним способами.

До невербальних способів контролю відносять:

- виконання дій;
- використання цифр;
- використання карток;
- виготовлення схем, креслень.

Вербальні способи контролю поділяють на:

1) Рецептивні:

- підтвердження або спростування тверджень (так-ні);
- вибір пунктів плану до тексту;

- тести з вибором відповіді.

2) Репродуктивні:

- відповіді на запитання;
- переказ змісту тексту;
- переклад окремих слів, словосполучень, речень;
- складання плану;
- формулювання запитань до тексту;
- бесіда на основі змісту тексту [32, с.136].

Крім того, на основі досліджень О. Ю. Бочкарьової (2007), О.О. Сіваченко (2009), Л.В. Шевкопляс (2011) було також виділено три етапи формування компетентності в аудіюванні у майбутніх вчителів: *підготовчий, основний і підсумковий*.

Підготовчий етап (pre-listening stage). На цьому етапі студенти знайомляться зі змістом тексту, їм пояснюються завдання, які необхідно виконати, надається необхідна допомога. Студенти повинні сконцентрувати увагу на тому, що вони збираються слухати. На цьому етапі пропонується провести коротку мовленнєву розминку, заохотити студентів до обміну думок з приводу теми, підготувати їх до слухання.

Даний етап неможливо розглядати окремо від інших, тому що майже всі види роботи мають своє продовження на наступному етапі. Оскільки на підготовчому етапі може проводитися робота з читання, мовлення, письма або з усіх трьох аспектів разом, можна з впевненістю казати про інтегрований підхід до навчання аудіювання й мовленнєвих умінь.

На цьому етапі визначається мета аудіювання, усуваються труднощі аудіювання, створюється мотивація до слухання, і таким чином процес навчання стає мотивованим та особистісно-орієнтованим [50, с.217].

Основний етап (while-listening stage). Основний етап роботи над текстом спрямований на розвиток умінь смислової переробки інформації та фіксації сприйнятої інформації на слух, а також виявлення змісту прослуханого аудіотексту – розкриття сюжетної лінії, подій, основної ідеї, емоційного фону [50, с.217].

На даному етапі студенти вчаться відокремлювати основну інформацію від другорядної, здійснювати сприйняття інформації згідно із завданням. Види роботи на цьому етапі: виконання тестових завдань з кількома варіантами відповідей (multiple-choice questions); заповнення пропусків (text completion); підтвердження або спростування тверджень (true or false statements); пошук конкретної інформації (seeking specific items or information).

Підсумковий етап (post-listening stage) роботи з текстом спрямований на перевірку повноти та точності розуміння прослуханого аудіотексту. Підсумковий етап роботи з текстом має на меті аналіз, узагальнення інформації, прослуханої в тексті [50, с.218] .

Цей етап роботи над аудіюванням тексту може бути значно довшим, ніж попередні, тому що на цьому етапі студенти мають час на те, щоб подумати, обговорити, поспілкуватися, виконати письмову роботу. Завершальна фаза включає мовленнєву практику на основі змісту тексту і продукування висловлювань, які виходять за межі змісту тексту. Вона охоплює завдання на ідентифікацію, осмислення та реорганізацію змісту тексту. На цьому етапі можна виконати наступні види робіт: рольова гра (role-play); письмова робота (written work); бесіда на основі змісту тексту (discussion).

Таким чином, процес навчання аудіювання проходить у три етапи: підготовчий, основний та підсумковий. Усі ці етапи не можна розглядати окремо, тому що вони тісно пов'язані між собою і забезпечують послідовне формування аудитивних навичок та уміння.

1.3. Роль автентичних матеріалів в навчанні аудіювання.

Ряд авторів дають різні визначення поняття “автентичні матеріали”. І.І. Халєєва та О.О. Носонович під автентичними матеріалами розуміють аудіотексти, що продукуються носіями мови для носіїв мови в реальних умовах спілкування [48, с.192].

Мері Андервуд вважає, що «будь-який текст є ‘автентичним’, якщо він був створений у відповідь на реальні комунікативні потреби, а не як імітація

реальних комунікативних потреб. Цей термін може бути застосований до будь-якого тексту, письмового чи усного, та стосовно будь-якої ситуації» [69]. Гуарієнто, Морлі та Пікок стверджують, що автентичний текст – це текст «створений для виконання певних соціальних цілей у мовній спільноті, в якій він був створений» [67, с.2].

Розрізняють також поняття “автентичність” та “оригінальність” аудіотексту. На думку Відоусон, оригінальність є характеристикою самого тексту, в той час як автентичність – характеристика взаємин читача/ слухача та тексту [73]. На думку Ф. Мішан, тексти можуть бути оригінальними, якщо вони взяті з ситуації реального спілкування носіїв мови. Автентичність є ознакою зв'язку між текстом та слухачем і передбачає наявність вправ для роботи з текстом, що відповідають можливостям використання аудіотексту в реальних умовах спілкування [66].

Відповідно, автентичні тексти можна поділити умовно на автентичні та методично автентичні (термін О.О. Носонович). До методично автентичних аудіотекстів відносяться тексти, які продукуються носіями мови для певних навчальних цілей. На думку дослідника, в навчальному процесі поряд із автентичними текстами доцільно використовувати і методично-автентичні тексти, що створюються спеціально для навчальних цілей, але зберігають ознаки автентичності [34, с.14].

Ф. Мішан формулює певні параметри, за якими можна визначити автентичність аудіотексту, до них відносять: 1) культурологічну автентичність – тобто ознайомлення з культурою країни, мова якої вивчається, побутом, традиціями; 2) інформаційну автентичність – текст включає нову та цікаву для слухача інформацію; 3) ситуативну автентичність – мається на увазі наявність природної ситуації спілкування, інтерес носіїв мови до обговорюваної проблеми; 4) автентичність національної ментальності – розкриває національну специфіку країни; 5) реактивну автентичність – спроможність за допомогою тексту викликати у слухача емоції, пізнавальну, мовленнєву реакцію; 6) автентичність оформлення – мається на увазі присутність звукового ряду в аудіотексті, наприклад, шум транспорту, розмови перехожих (тобто аудіотекст

містить звуки, характерні для ситуації спілкування); 7) автентичність завдань до тексту – спонукають взаємодію з текстом, надають природного, мотивованого характеру роботі з текстом [66, с.8].

Велику роль має культурознавча цінність автентичних аудіотекстів, тому що аудіювання як вид мовленнєвої діяльності сприяє формуванню у студентів світогляду про сучасний багатомовний світ, усвідомленню ними цінності та особливості рідної та іноземної культур [53, с.47].

Під час розробки автентичного відео уроку, першим випробуванням, з яким стикаються викладачі – це процес вибору матеріалу [71].

У залежності від активного каналу сприйняття (зоровий, слуховий) матеріали поділяються на:

1.Автентичні матеріали прослуховування-перегляду: телевізійні рекламні ролики, вікторини, мультфільми, новини, комедійні шоу, фільми, аудіокниги, радіо-реклама, пісні, документальні фільми.

2.Автентичні наочні (візуальні) матеріали: слайди, фотографії, картини, вуличні знаки, силуети, фотографії з журналу, листівки, марки.

3.Автентичні друковані матеріали: статті з газет, рекламні ролики, спортивні звіти, тексти до пісень, меню ресторанів, туристичні брошури, телефонні книги, карти, комікси, листівки, продуктові купони, розклад автобусів.

В межах даного дослідження ми зосереджуємо увагу на автентичних матеріалах типу прослуховування-перегляд, які використовуються як джерело природного та спонтанного розмовного мовлення. Це – інтерв'ю, лекції, діалоги, обговорення та бесіди. Використання автентичних відеоматеріалів має свої **переваги та недоліки**.

1. Основна **перевага** використання автентичних відеоматеріалів для вивчення іноземної мови – це позитивний вплив на мотивацію студентів, через те, що вони відчують себе частиною реального спілкування. Крім того, на мотивацію впливають наступні фактори:

– Мовний рівень групи та вибір відео. Якщо відео занадто прості або занадто складні для розуміння, вони будуть відігравати демотивативну роль.

Адекватний вибір відео може бути ефективним інструментом для вивчення мови, оскільки він дозволяє студентам вивчати багато виразів або словосполучень, а також граматичних форм для спілкування з іншими людьми в різних життєвих контекстах.

– Завдання, які отримують студенти. Цілком природно, що студенти не все розуміють у відео. Тому важливо встановити завдання, що матимуть більш загальний характер для початківців та більш детальний характер для студентів вищого рівня.

– Зв'язок з реальним життям. Відео, пов'язані з професійною діяльністю, інтересами, хобі, найбільше цікавлять студентів[62].

2. Цей тип справжньої бесіди демонструє учням природний спосіб спілкування, що містить перепитування, вагання та звернення. На противагу автентичним матеріалам, неавтентичні матеріали не містять вищевказаних компонентів мови, оскільки навчальні аудіотексти адаптовані до викладання. Крім того, використання справжніх матеріалів, таких як відео, дає змогу спостерігати повсякденні ситуації в "реальному" контексті [26, с.125].

3. Автентичні матеріали надають студентам інформацію про те, що відбувається у світі, тому вони мають освітнє значення [65].

4. Регулярне використання автентичних відеоматеріалів сприяє подоланню мовного бар'єру студентів. Автентичні матеріали надають справжню культурну інформацію та допомагають сприяти культурній адаптації, осмисленню мовлення та використання мови у комунікативних цілях, що є життєво [62].

Використання автентичних відеоматеріалів також може мати певні **недоліки**.

1. Використання автентичних відеоматеріалів зі студентами-початківцями мають певні обмеження, оскільки вони можуть бути надто складними для розуміння. У цьому випадку можна запропонувати студентам легші завдання, які націлять їх на аудіювання. Використання відео не вимагає повного розуміння тексту. Для початківців достатньо орієнтуватись в ситуації,

знаходити важливу інформацію і не розгубитись у різноманітті лексики та граматичних структур [26, с.126].

2. Використання автентичного відеоматеріалу забирає багато часу і вимагає від викладача ретельної підготовки до уроку. Проблема полягає в тому, що автентичні матеріали мають глибокий культурний зміст, і перш, ніж подати цей матеріал студентам, викладач має знайти відповідну інформацію, корисну для студентів та обробити його в навчальних цілях [10, с.6].

Виходячи з вищенаведених визначень, характеристик та особливостей автентичних матеріалів, при виборі відеоматеріалів слід керуватися певними критеріями [55].

Перш за все, необхідно враховувати три основних аспекти навчального процесу: *лінгвістичний, концептуальний та культурний*. *Лінгвістичний аспект* передбачає вибір завдань, послідовність та спосіб їх викладання, залежно від рівня сформованості лексичних, граматичних та комунікативних навичок студентів. *Концептуальний*: викладач повинен визначити, чи інформація, яка буде прослуховуватися, носитиме загальний чи конкретний характер. *Культурний аспект* пов'язаний зі взаємодією студента-викладача, формальністю або неформальністю навчального середовища [55].

С. Ламрі також запропонував наступні критерії вибору автентичних матеріалів:

- Автентичність: вибраний матеріал повинен відповідати комунікативним цілям.
- Доступність: матеріал повинен бути легким, щоб учень міг його зрозуміти. Лінгвістичний рівень повинен бути трохи вищим власного рівня аудиторії, якщо ці завдання не є чітко структурованими для залучення цілеспрямованого читання [63].
- Відповідність: навчальні матеріали повинні відповідати віку, потребам та інтересам студентів.
- Придатність: вони повинні відповідати навчальному змісту та допомагати досягненню цілей.

- Адекватність: матеріали повинні бути адаптовані до рівня, потреб та інтересів учнів [61].

Крім того, викладачі повинні враховувати інтерес до теми на стадії попереднього слухання і як близька ця тема для студентів. Інтерес студентів — найважливіший фактор, який слід враховувати при виборі автентичних матеріалів для прослуховування [56].

З метою виявлення інтересів студентів, варто зробити опитування перед вибором теми. Також, необхідно враховувати інші чинники, такі як: компактність інформації, акцент, швидкість мовлення, відповідність матеріалу навчальній програмі тощо [63].

Крім того, існують також основні принципи роботи з аудіоматеріалами, запропоновані Ламрі:

- Необхідно спрощувати завдання, а не сам текст.
- Слід повідомити студентам завдання перед прослуховуванням / переглядом, щоб вони могли знайти відповідь під час аудіювання.
- Більшість завдань потребують повторного аудіювання, в залежності від мети завдання.
- Слід розробити ієрархію завдань: підготовча діяльність, конкретна інформаційна діяльність, мовна діяльність та підсумкові заходи [63].

Слід враховувати також мовні характеристики текстів для аудіювання. Зокрема, важливо відповісти на такі запитання:

- Чи знайомі слухачеві лексичні одиниці аудіозапису, що є ключовими для розуміння теми ?
- Наскільки це завдання здатне розкрити зміст аудіотексту?
- Наскільки це завдання може бути досягнуто без повного розуміння змісту? [63].

Підсумовуючи вищесказане, необхідно особливо підкреслити, що використання автентичних текстів у процесі навчання іноземної мови створює сприятливе підґрунтя для розвитку комунікативних умінь учнів, забезпечує їхню активність та особисту зацікавленість на занятті. Знайомство з цінностями культур інших народів, опора на досвід у спілкуванні сприяє вихованню

толерантності до інших культур, формує манери поведінки, власне бачення світу та своє місце в ньому і сприяє розвитку соціокультурної компетенції.

1.4. “TED Talks” у процесі навчання англійської мови.

Однією з необхідних умов викладання іноземної мови у ВНЗ є використання на заняттях різноманітних засобів інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ). На думку А. І. Байраківського, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес сприяє не лише кращому оволодінню студентами знань та вмінь, а й розвиває творчу спрямованість пізнавальної діяльності студентів, допомагає формуванню відповідних професійних і особистісних якостей [2, с.53].

Особливе місце в процесі навчання іноземної мови засобами ІКТ займає мережа Інтернет. Існує безліч ресурсів, якими можна користуватися при вивченні англійської мови: сайти, на яких можна знайти словники онлайн, підручники англійської мови, фільми, комп’ютерні програми, програма Skype, подкасти тощо [17, с.91].

Необмежений доступ до аудіо- та відеоматеріалів, відкриває величезні можливості для розвитку навичок аудіювання не тільки в аудиторії, а й за її межами. За допомогою різноманітних подкастів, пізнавальних відео на цікаві теми чи аудіокниг кожен студент має змогу розвивати свої вміння та навички, сприймаючи мову на слух в зручний для нього час. Одним з найпопулярніших онлайн ресурсів серед тих, хто вивчає англійську мову є “TED Talks” [17].

“TED Talks” – це всесвітньо відома конференція, головним слоганом якої є “ідеї варті поширення” (“Ideas worth spreading”). Дана конференція проходить у багатьох країнах світу, де учасники обмінюються цікавими ідеями та досвідом. Тематика цієї конференції досить різноманітна – від культури та науки, до глобальних проблем та освіти [68].

Даний ресурс містить автентичні матеріали, які відіграють важливу роль у процесі вивчення англійської мови, адже вони сприяють розвитку уміння аудіювання саме живої, неадаптованої мови. Оскільки учасниками “TED Talks”

є не лише носії мови, слухачі мають можливість навчитись сприймати англійську мову з різними акцентами, і не завжди з ідеальною вимовою [64].

Використання матеріалів “TED Talks” на заняттях з англійської мови є активним засобом навчання. Даний ресурс (www.ted.com) надзвичайно зручний у використанні та максимально корисний для навчання аудіювання. Кожна лекція має свою стенограму, що дає можливість краще ознайомитись з використаною в ній лексикою та граматиною. Також є можливість познайомитися зі стенограмою (текстами відео) – яка існує різними мовами, в тому числі і українською. Окрім текстів, TED надає субтитри, їх можна увімкнути та обрати зручну мову. Це робить даний ресурс універсальним та доступним для всіх рівнів англійської, наприклад:

- для початкового рівня можна вибрати субтитри рідною мовою, таким чином тренувати навички аудіювання, сприймати мову на слух. Також корисно зберегти текст англійською мовою. Після перегляду відео можна ще й прочитати текст і оцінити наскільки студент його розуміє;

- для середнього рівня необхідно обрати субтитри англійською, а стенограму – рідною. Таким чином, студенти слухають, дивляться та, якщо не розуміють – переглядають стенограму на рідній мові;

- для впевненого користувача англійської рекомендується дивитись без субтитрів, а у разі потреби – переглянути скрипти англійською [68].

Перед вибором певної лекції, викладач має дати відповідь на ряд запитань, а саме:

- наскільки зрозуміле мовлення лектора, коли він не є носієм мови?;
- чи необхідно повідомляти тему, якій присвячена лекція та додаткову інформацію про лектора?;
- чи не говорить лектор надто швидко?;
- чи не занадто складною для розуміння є лексика, використана в лекції? [62].

На думку Малліндера відповідь на ці запитання, зменшують вірогідність хибного підбору матеріалів, та підвищують рівень сприймання інформації під час прослуховування лекції [64].

Сучасний розвиток інтернет технологій надає користувачам доступ до великої кількості матеріалів для вивчення іноземних мов. Існує надзвичайна кількість ресурсів, де студенти можуть одержати доступ до аудіо- та відеоматеріалів автентичного походження для опанування вмінь та навичок аудіювання. Одним з найвідоміших представників таких ресурсів є TED Talks, оскільки запропоновані в ньому матеріали можуть бути використані як викладачами для навчальних цілей, так і студентами для самостійного вдосконалення аудитивних навичок. Також використовуючи матеріали TED Talks викладачі мають змогу зробити навчальний процес більш цікавим та підвищити мотивацію студентів до вивчення англійської мови.

Висновки до розділу 1

Аудіювання – це мовленнєва діяльність, що включає сукупність знань (лексичних, граматичних, фонетичних), рецептивних навичок, аудитивних вмінь та здібностей.

На формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні, впливають такі чинники: фактор мовленнєвих навичок (граматичних, лексичних, фонологічних); фактор залежності аудіювання від індивідуальних та вікових особливостей (фонетичний слух та слухова пам'ять студента, тематика, мовна та структурна складність аудіотекстів, життєвий досвід слухача) та фактор умов сприйняття (обсяг повідомлення, темп мовлення, розмір та кількість пауз, кількість пред'явлень аудіо матеріалів та їх типи, присутність опор, джерела мовлення, а також шуми та відстань при аудіюванні). Для ефективного формування аудитивної компетентності та з метою подолання труднощів аудіювання необхідно враховувати ці фактори на будь-якому етапі роботи – від початкового до просунутого.

У процесі навчання аудіювання необхідно передбачити три етапи роботи: підготовчий етап – введення студентів в ситуацію; процес слухання і виконання завдання; підсумкова робота. Вправи, що пропонуються студентам на початковому етапі (pre-listening stage), спрямовані на подолання труднощів перед прослуховуванням тексту, зацікавлення у його слуханні та полегшення

процесу розуміння іншомовного мовлення. На основному етапі (while-listening stage) відбувається прослуховування тексту та виконання завдань, що сприяють активізації розумової діяльності студентів. Підсумковий етап (post-listening stage) роботи спрямований на аналіз, узагальнення та контроль розуміння прослуханої інформації. На даному етапі вважається доцільним використання тестових завдань та таких видів роботи як драматизація, рольова гра (role-play), дискусія, бесіда на основі змісту тексту (discussion). Можливі завдання пов'язані з детальним переказом тексту, а також творчі письмові види робіт.

Запорукою формування комунікативної компетенції майбутнього фахівця є використання на заняттях автентичних матеріалів. Саме робота з автентичними матеріалами допомагає підвищити внутрішню мотивацію студентів до вивчення іноземної мови, демонструє природний спосіб спілкування, усуває мовні бар'єри, сприяє підвищенню комунікативно-пізнавальної мотивації. Нині існує величезна кількість ресурсів, де кожен студент може отримати доступ до автентичних текстів, аудіо та відео матеріалів, і одним з таких ресурсів є TED Talks.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В АУДІЮВАННІ У СТУДЕНТІВ 2 КУРСУ.

2.1 Комплекс вправ для навчання аудіювання.

Аудіювання вважається одним з важливих аспектів комунікативної компетентності майбутніх вчителів іноземних мов. На сьогоднішній день в процесі вивчення ІМ студенти дуже часто втрачають інтерес до вправ та матеріалів, які спрямовані на розвиток аудитивних вмінь. Найчастіше це трапляється через те, що завдання та матеріали, які викладачі використовують на заняттях з іноземної мови не є достатньо цікавими та автентичними. Саме тому ми вважаємо за доцільне використання автентичних матеріалів з всесвітньо відомої конференції “TED Talks” з метою підвищення мотиваційного компоненту навчання аудіювання.

При розробці комплексу вправ для проведення пробного навчання аудіювання студентів групи 2ФА1 факультету іноземних мов Вінницького

державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського ми брали за основу загальноприйняті в методиці викладання іноземних мов етапи роботи з аудіотекстами:

- підготовчий (pre-listening);
- основний (while-listening);
- підсумковий (post-listening).

Основною метою вправ, які використовуються на підготовчому етапі є подолання мовних та смислових труднощів, які можуть виникнути під час прослуховування аудіотексту, активізація особистого життєвого досвіду студентів, введення їх у тему тексту та зацікавлення у прослуховуванні тексту. На цьому етапі ми використовуємо наступні види завдань:

- ознайомлення з новою лексикою, яка використовується в аудіотексті;
- контроль розуміння нової лексики в контексті (використання речень з аудіотексту);
- обговорення тематики, з якою пов'язаний аудіотекст;
- фрагментарне аудіювання аудіотексту (аудіювання тих частин, які можуть створити найбільше труднощів під час прослуховування).

На основному етапі (“while-listening”) передбачено «активне слухання» і виконання вправ, які виконуються під час прослуховування аудіотексту. Такими завданнями на цьому етапі є:

- вправи на поєднання (matching);
- вправи на заповнення пропусків (filling in the gaps);
- визначення, які з тверджень є істинними / неправдивими (true / false).

І, нарешті, вправи підсумкового етапу розробленого комплексу спрямовані на перевірку розуміння студентами прослуханого аудіотексту, а також інтегрований розвиток умінь говоріння та письма. На цьому етапі передбачено використання різноманітних тестових завдань та таких видів роботи, як дискусії і бесіди, які допомагають розвивати навички непідготовленого мовлення. До вправ даного етапу, належать такі вправи:

- множинного вибору (multiple choice);
- альтернативного вибору (alternative choice);

- дискусії (discussion);
- відповіді на запитання.

Наведемо приклади вправ, які виконуються на підготовчому етапі перед переглядом відео TED Talk “3 Rules to Spark Learning”.

Speaker: Ramsey Musallam — “ 3 Rules to Spark Learning”.

Source:https://www.ted.com/talks/ramsey_musallam_3_rules_to_spark_learning.

Підготовчий етап (pre-listening stage)

Вправа 1. (рецептивно-продуктивна, комунікативна)

Мета: залучення досвіду студента та введення у тему з використанням тематичних запитань (guiding questions).

Instruction: Working in pairs, answer the following questions.

1. What subjects did you study at school?
2. What was your most/ least favourite subject? Why?
3. How do you learn foreign languages? Find out what you have in common.

Вправа 2. (рецептивно-продуктивна, умовно-комунікативна)

Мета: формування механізму ймовірного прогнозування.

Instruction: From the title of the video — “3 rules to spark learning” — try to predict what the talk might be about:

- A) How to develop techniques of speaking any language.
- B) How to learn languages?
- C) How to encourage learning?

Key: C

Вправа 3. (рецептивна, умовно-некомунікативна)

Мета: зняття лексичних труднощів, ознайомлення студентів зі значенням нових слів за допомогою вправи на з'єднання.

Instruction: Match the words (1-10) with their definitions (A-J).

	WORD		DEFINITION
1.	to geek out	A	to confuse and worry someone slightly by being difficult to understand or solve
2.	buzzword	B	to be very excited or emotional, or to cause someone be this way
3.	inquiry	C	to completely accept smth such as a new belief, idea or way of life
4.	to have the guts	D	a word or expression that has become fashionable in a particular field and is being used a lot by the media
5.	perplex	E	to make an effort to stop feeling unhappy or depressed
6.	to snap smb out of smth	F	someone who spreads news, information, ideas
7.	to be freaked out	G	to behave in a very enthusiastic way about smth that you are interested in
8.	to embrace	H	eager to know or learn smth
9.	to be curious about smth	I	someone who has enough courage to do smth
10.	disseminator	J	(the process of asking) a question

Key: 1- G, 2- D, 3- J, 4- I, 5- A, 6- E, 7- B, 8-C, 9-H, 10- F.

Вправа 4. (рецептивна, некомунікативна)

Мета: формування лексичної навички, підбір синонімів до ЛО.

Instruction: Find the synonyms (A to E) for the words below (1-5).

1.	perplex	A	excited
2.	to geek out	B	to lose control
3.	to have the guts	C	puzzle
4.	to be freaked out	D	popular word or phrase
5.	buzzword	E	to be brave

Key: 1- C, 2- A, 3- E, 4- B, 5- D.

Основний етап (while-listening stage)

Вправа 5. (рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна)

Мета: формування уміння розуміти головну думку аудіотексту.

Instruction: What does Ramsey think about the teacher's role in learning?

Watch the TED Talk and choose the correct answer.

- a. The teacher should control the learning process.
- b. The teacher's role is to encourage a student's curiosity.
- c. The teacher's role is similar to that of a guide, facilitator or coach.

Key: b

Вправа 6. (рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна)

Мета: формування комунікативного уміння розуміти деталі прослуханого.

Instruction: While listening, take notes of Ramsey's rules to encourage learning.

Key: 1) *Curiosity comes first. Questions should be windows to new theory, not the other way around.* 2) *Embrace the mess. Learning can be ugly- trial and error should be encouraged.* 3) *Practice reflection*

Вправа 7. (рецептивна, некомунікативна)

Мета: формування лексичної навички, розвиток уміння аудіювання.

Instruction: While watching the video, match the halves to make the collocations which Ramsey used in his speech.

1.	to extend	A	students
2.	to confuse	B	information
3.	to evoke	C	the phenomenon
4.	to gather	D	the mess
5.	to design	E	school
6.	to embrace	F	imagination
7.	to drop out	G	questions
8.	to spark	H	procedure

Key: 1- C, 2- A, 3- G, 4- B, 5- H, 6- D, 7- E, 8- F.

Вправа 8. (рецептивно-репродуктивна, некомунікативна)

Мета: формування граматичної навички.

Instruction: Adjective or adverb? Read the sentences which you have heard in Ramsey's speech and choose the correct answer.

1. The questions and conversations that followed were [**fascinated/ fascinating**].
2. [**Recently/ recent**], I showed this to my students.
3. ...flipping a [**boringly/ boring**] lecture from the classroom to the screen of a mobile device might save [**instructional/ instructively**] time.
4. it's the same [**dehumanizing/ dehumanizingly**] chatter just wrapped up in [**fancily/ fancy**] clothing.
5. I was [**absolutely/ absolute**] freaked out.
6. But I found [**surprising/ surprisingly**] moments of comfort in the confidence that my surgeon embodied.
7. And third, through [**intensely/ intense**] reflection, he gathered the information that he needed to design and revise the procedure, and then, with a [**steady/ steadily**] hand, he saved my life.
8. I could teach this kid anything because she is [**curiously/ curious**] about everything.

Key: 1- *fascinating*; 2- *recently*; 3- *boring, instructional*; 4- *dehumanizing, fancy*; 5- *absolutely*; 6- *surprising*; 7- *intense, steady*; 8- *curious*.

Підсумковий етап (post-listening stage)

Вправа 9. (рецептивно-репродуктивна, комунікативна)

Мета: перевірити детальне розуміння студентами прослуханої інформації.

Instruction: Listen to Ramsey Musallam's speech and answer the following questions:

1. Who was Ramsey by the profession?
2. What did one of his students send to him after the class?
3. What fascinated him in Maddie's action?
4. What did he think about delivering the lecture with the help of technologies?
5. How many years had he been teaching? Why did he call his 10 years of teaching a pseudo-teaching?
6. What happened to Ramsey when he was 35 years old? What was his reaction to it?
7. Where did his surgeon get the confidence?
8. Which rules did Ramsey bring into the classroom?
9. Do you agree with his opinion that teachers can be surgeons of their classrooms?
10. Who is curious about everything in Ramsey's family? Why does he worry about his daughter's future?

Вправа 10. (рецептивно-продуктивна, комунікативна)

Мета: формування умінь спілкування на матеріалі прослуханого тексту.

Instruction: Express your opinion on Ramsey's expression:

“What we do is important. It deserves our care, but it also deserves our revision”.

В залежності від характеру та змісту тексту TED Talks, вправи можуть варіюватись. Розглянемо групу вправ для розвитку уміння аудіювання на матеріалі відео “Grit: the Power of Passion and Perseverance”.

Speaker: Angela Lee Duckworth — “Grit: the Power of Passion and Perseverance”

Source: https://www.ted.com/talks/angela_lee_duckworth_grit_the_power_of_passion_and_perseverance

Підготовчий етап (pre-listening stage)

Вправа 11. (рецептивно-продуктивна, комунікативна)

Мета: ввести студентів у тематику аудіотексту засобами тематичних запитань, із залученням досвіду студентів.

Instruction: Answer the following questions.

1. What do you understand by the word “grit”?
2. Do you think it is important in our life? How does ‘grit’ affect your life?

Вправа 12. (рецептивна, некомунікативна)

Мета: познайомити студентів зі значенням нових слів за допомогою вправи на з’єднання.

Instruction: Match the words (1-10) with their definitions (A-J).

1.	demanding	A	a person who is new to an organization or an activity
2.	stratospheric	B	the quality of continuing with something even though it is difficult
3.	rookie	C	something such as an event or fact that enables you to say what will happen in the future
4.	neighborhoods	D	needing a lot of time, attention or energy
5.	passion	E	a person's way of thinking and their opinions
6.	perseverance	F	very high or great
7.	stamina	G	an extreme interest in or wish for doing something
8.	mindset	H	information, especially facts or numbers, collected to be examined and considered and used to help with making decisions
9.	predictor	I	the physical or mental strength to do something for a long time
10.	data	J	an area of a town, or the people who live or work in this area

Key: 1- D, 2- F, 3- A, 4- J, 5- G, 6- B, 7- I, 8- E, 9- C, 10- H.

Вправа 13. (умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна)

Мета: автоматизація лексичної навички.

Instruction: Fill the gaps with the suitable words from exercise 12.

1. These _____ soldiers don't know anything yet.
2. His _____ helped him to find the job.
3. The work of the teacher is very _____ and stressful.
4. It is very hard to change the _____ of the people.
5. That's a great laptop, but the price is _____!
6. Kate has a consuming _____ for science fiction.
7. If you have the _____, you'll finish the task.
8. She bought a house in a wealthy _____ of Kyiv.

Key: 1-rookie, 2-perseverance, 3-demanding, 4- mindset, 5- stratospheric, 6- passion, 7- stamina, 8- neighborhood.

Основний етап (while-listening stage)

Вправа 14. (рецептивна, некомунікативна)

Мета: формування лексичної навички, активне слухання

Instruction: While watching the video, match words 1-5 with those A-E to make collocations from the talk.

1. to end	A) the job
2. psychological	B) commitments
3. to keep	C) stamina
4. to have	D) remarks
5. to follow	E) perspective

Key: 1- D, 2- E, 3- A, 4- C, 5- B.

Вправа 15. (умовно-комунікативна, рецептивна)

Мета: перевірити детальне розуміння студентами прослуханої інформації.

Instruction: Watch the video, decide if the statements are true or false.

1. Angela left her job in management consulting when she was 26 years old.
2. She went to teach math to seventh graders in Los Angeles private schools.
3. Angela was surprised that her best students didn't have high IQ scores.
4. After several years of teaching, Angela made the conclusion that teachers should better understand the students and learning from a motivational and psychological perspectives.
5. Angela decided to become a psychologist, because she didn't know how to deal with the pupils.
6. She got to know that social intelligence was a significant predictor of success.
7. The research that Angela did in the Chicago public schools, showed that grittier kids were more likely to graduate.
8. She proved the fact, that grit is usually related to measures of talent.

9. It was Angela, who developed the idea about building grit in kids and it's called "growth mindset".

10. Growth Mindset is the belief that the ability to learn is not fixed and can change with the effort.

Key: 1- F, 2- F, 3- T, 4- T, 5- F, 6- T, 7- T, 8- F, 9- F, 10- T.

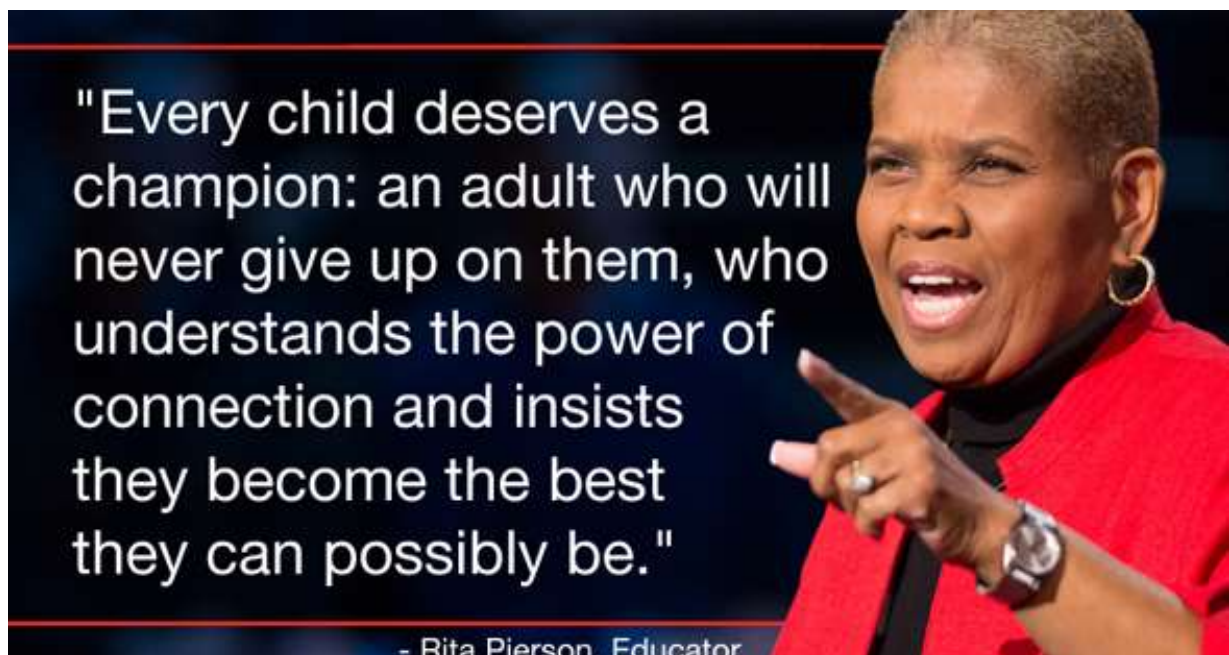
Підсумковий етап (post-listening stage)

Вправа 16. (рецептивно-продуктивна, комунікативна)

Мета: формування уміння писемного мовлення на основі переглянутого відео.

Instruction: Write an essay focusing on the following questions:

1. What is the talk about?
2. What is the speaker's message? What do you think about it?
3. Suggest any other ideas for building grit.

Speaker: Rita Pierson — "Every kid needs a champion".

Source: https://www.ted.com/talks/rita_pierson_every_kid_needs_a_champion

Підготовчий етап (pre-listening stage)

Вправа 17. (рецептивно-продуктивна, комунікативна)

Мета: формування механізму ймовірного прогнозування.

Instruction: You are going to watch a TED Talk with Rita Pierson called *Every kid needs a champion*. First work in pairs and discuss the following questions.

1. What is the talk going to be about?
2. What is the main message of the speaker?

Вправа 18. (рецептивна, умовно-комунікативна)

Мета: зняття лексичних труднощів.

Instruction: Read sentences 1-6. The words in bold are used in the talk. Try to guess the meaning of the words and match them with their definitions (a- f).

1. She said, "That's just **a bunch of hooey**."
2. "Well, your year is going to be long and **arduous**, dear."
3. I have had classes that were so low, so **academically deficient**, that I cried.
4. We have to show the other classes how to do it, so when we walk down the hall, people will notice us, so you can't make noise. You just have **to strut**."
5. I said, "Because you're **on a roll**. You got two right. You didn't miss them all."
6. For years, I watched my mother take the time **at recess** to review, go on home visits in the afternoon, buy combs and brushes and peanut butter and crackers to put in her desk drawer for kids that needed to eat...

- a. not good enough
- b. a period of time between classes when children do not study
- c. nonsense; something that is not true or doesn't make sense
- d. to have a successful or lucky period
- e. difficult; hard
- f. to walk in a proud way

Key: 1- c, 2- e, 3- a, 4- f, 5- d, 6- b.

Вправа 19. (рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна)

Мета: формування лексичної навички.

Instruction: Complete the sentences with the words from the box in the proper form.

strut	arduous	at recess	be on a roll	bunch of hooy
--------------	----------------	------------------	---------------------	----------------------

1. He _____ around the town, thinking of himself as the big owner of everything.
2. This research is a _____!
3. The team _____, having won their previous games.
4. The home assignment was more _____ than he had expected.
5. We used to play every day _____.

Key: 1- strutted, 2- bunch of hooy, 3- was on a roll, 4- arduous, 5- at recess.

Основний етап (while-listening stage)

Вправа 20. (рецептивно-продуктивна, комунікативна)

Мета: перевірити рівень розуміння прослуханого тексту.

Instruction: Watch the TED Talk with Rita Pierson. Then answer the following questions.

1. Why can we say she was a special teacher?
2. Which life lesson did she mention to prove the idea of Stephen Covey?
3. What was special about Rita's methods that she used in the classroom? How did they influence her students? Why do you think they were effective?
4. What did she tell us about her mother? What lesson did she want us to learn?

Key: 1) Rita, an educator by profession, shares her message through her own life story. 2) Once, she conducted a lesson in math and taught the whole lesson wrong, so she came back to class and apologized. 3) She tried to strengthen student's academic self-confidence and make them feel someone. 4) Her mother became a clear example of communication with her students, because she became a role model for many of them.

Вправа 21. (умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна на вибір правильної відповіді)

Мета: формування уміння аудіювання з детальним розумінням.

Instruction: Watch the first part (0:01 – 02:21) of the talk again. Choose the correct option to complete the sentence.

1. Rita Pierson has been *a(n) educator / psychologist* for 30 / 40 years.
2. For this reason, she could see the different *changes / reforms* which had occurred over the years in education.
3. Rita considers very serious the importance of *communication / understanding* between the *parents / teacher* and the student.
4. As *George / James* Carver says all learning is understanding *each other / relationships*.
5. Although the most important teachers' task is teaching, they must know how to *talk / apologize* to their pupils.

Key: 1- *an educator, 40*; 2- *reforms*; 3- *communication, teacher*; 4- *George, relationships*; 5- *apologize*.

Вправа 22. (умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, на заповнення пропусків)

Мета: вдосконалити уміння аудіювання.

Instruction: Watch the second part (02:21– 04:49) of the talk. Complete the sentences with the words in the box below.

whole	esteem	ratios	academic	low
back	everybody	best	deficient	apologize

1. Once Rita taught a lesson on _____. The next day she came _____ to class to _____, because she taught the _____ lesson wrong.
2. She also had classes that were very _____ and academically _____.
3. She wondered how to raise the self- _____ of a child and his _____ achievement.

4. Her bright idea was to tell the students that they were the _____ and they had to work together to show _____ that they were somebody.

Key: 1- ratios, back, apologize, whole; 2- low, deficient; 3- esteem, academic; 4- best, everybody.

Вправа 23. (умовно-комунікативна, рецептивна, на вибір правильної відповіді)

Мета: формування уміння аудіювання.

Instruction: Watch the third part (04:49 up to the end) of the talk. Choose the correct option (a-b) to answer the questions.

1. Rita's mother took the time at recess to buy combs, brushes, washcloth, soap and some food for...

- a. kids
- b. homeless people
- c. orphans

2. Who came to her mother's funeral?

- a. friends
- b. colleagues
- c. former students

3. What was the real reason why did Rita cry at the funeral?

- a. her mother was gone
- b. her mother left a legacy of relationships that could never disappear
- c. she didn't tell her something important

4. What should teaching and learning bring?

- a. joy
- b. pleasure
- c. understanding

Key: 1- a, 2- c, 3- b, 4- a.

Підсумковий етап (post-listening stage)

Вправа 24. (рецептивно-продуктивна, комунікативна)

Мета: формування уміння вести дискусію на основі прослуханого тексту.

Instruction: Read the quotes from the talk and discuss the issues given below.

1. “And we know why kids drop out. We know why kids don't learn. It's either poverty, low attendance, negative peer influences... We know why”.

- ✓ What do you think is the main reason for kids to drop out from school?
- ✓ What is the situation with education in Ukraine? Are the reasons similar here?

2. A colleague said to me one time, "They don't pay me to like the kids. They pay me to teach a lesson. The kids should learn it. I should teach it, they should learn it, Case closed. "Well, I said to her, "You know, kids don't learn from people they don't like."

- ✓ What do you think of the quotes? Do you agree with them?
- ✓ Do you think students should learn from teachers they like?

3. “Every child deserves a champion, an adult who will never give up on them, who understands the power of connection, and insists that they become the best that they can possibly be”.

- ✓ Do you agree with the quote? Why or why not?
- ✓ Did you have a “champion” in your life? Who was it?
- ✓ What did you learn from the talk?

Speaker: Ken Robinson — “How to Escape Education’s Death Valley”.

Source: https://www.ted.com/talks/ken_robinson_how_to_escape_education_s_death_valley

Підготовчий етап (pre-listening stage)

Вправа 25. (рецептивно-продуктивна, комунікативна)

Мета: підвести студентів до головної тематики аудіотексту за допомогою тематичних запитань.

Instruction: Answer the following questions, relying on your personal experience.

- What do you understand by the phrase “death valley” and how it is connected with education?
- Do you think our current school system needs some changes? Why? Why not?
- What do you think is the role of a teacher in the learning process?

Вправа 26. (рецептивна, умовно-комунікативна)

Мета: зняття лексичних труднощів, перевірка розуміння значення нових слів за допомогою вправи на з’єднання.

Instruction: Read the sentences (1-8). The words in bold are used in the TED Talk. Try to guess the meaning of the words. Then match the words with their definitions (a- h).

1. In some parts of the country, 60 percent of kids **drop out of** high school.
2. What it doesn't count are all the kids who are in school but being **disengaged** from it, who don't enjoy it, who don't get any real benefit from it.
3. I'm not here to argue against science and math. On the contrary, they're necessary but they're not **sufficient**.
4. If you sit kids down, hour after hour, doing **low-grade** clerical **work**, don't be surprised if they start to fidget.
5. You can be **engaged in** the activity of something, but not really be achieving it, like dieting.

6. The role of a teacher is to **facilitate** learning.
7. ... other animals may well have imagination and creativity, but it's not so much **in evidence**.
8. The thing about work in Finland is this: they don't **obsess about** those disciplines.

- a. to make something possible or easier
- b. not feeling interested or involved in something
- c. to worry about something all the time
- d. easy to notice
- e. to stop going to school before finishing the course of instruction
- f. of a bad quality or low level work
- g. enough for a particular purpose
- h. to take part in or do something

Key: 1- e, 2- b, 3- g, 4- f, 5- h, 6- a, 7- d, 8- c.

Вправа 27. (рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна)

Мета: формування лексичної навички, автоматизація ЛО.

Instruction: Complete the sentences with the following words or phrases.

engage in smth	drop out of	facilitate
be obsessed about	low-grade job/work	sufficient

1. Most students _____ extracurricular activities after school and on weekends.
2. The new laws will _____ the development of trade.
3. A lot of students _____ college after only one year.
4. Too many girls used to _____ their weight.
5. People without education are more likely to have a _____ job.
6. I hope we have _____ time to finish the project.

Key: 1- engaged in, 2- facilitate, 3- drop out of, 4- obsess about, 5- low-grade, 6- sufficient.

Основний етап (while-listening stage)

Вправа 28. (рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна)

Мета: формування уміння розуміння головної думки прослуханого тексту.

Instruction: Ken Robinson is an author and an educator. What is his key idea about education? Watch the TED Talk and choose the correct answer.

- a. The teacher should always control the learning process.
- b. Children need a broad curriculum to develop their talents.
- c. He challenges the way that most teachers are educating the children.

Key: c

Вправа 29. (рецептивна, умовно-комунікативна)

Мета: перевірка розуміння деталей прослуханого тексту.

Instruction: Watch the first part (0:00 – 06:04) of the talk again. Choose the correct options to make true sentences.

- 1. In the Native American Communities, *60 percent/ 80 percent* of kids drop out of high school.
- 2. America spends *less/ more* money on education than other countries.
- 3. There are 3 main principles on which human life flourishes and they are *approved/ contradicted* by the culture of education.
- 4. Education under “No Child Left Behind” is based on *diversity/ conformity*.
- 5. A real education has to give *equal/ different* weight to the arts, the humanities, physical education.

Key: 1- 60 percent, 2- more, 3- contradicted, 4- conformity, 5- equal.

Вправа 30. (рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна)

Мета: формування уміння розуміння деталей в прослуханому тексті.

Instruction: Read the sentences. Then watch the second part (06.08-11.37) of the talk again. Complete the sentences with one word per space.

- 1. Teachers are the _____ of the success of schools.

2. Teaching doesn't mean to pass on received information, great teachers should also mentor, _____, provoke, _____.

3. Kens's friend used to talk about the _____ between the task and achievement senses of verbs.

4. The dominant culture of education has come to focus on _____.

5. There is no _____ rate in Finland.

Key: 1-lifeblood; 2-stimulate, engage; 3-difference; 4-testing; 5-drop-out.

Вправа 31. (рецептивно-репродуктивна, комунікативна)

Мета: перевірка розуміння сприйнятого на слух.

Instruction: Watch the third part (11:48 to the end) of the talk again. Answer the questions.

1. Ken Robinson states that education is not a mechanical system, it's a human system. What is his point of view about the reasons, why so many students drop out of high school?

2. Being at the meeting in Los Angeles, Ken Robinson learned about "alternative education programmes". What is their aim? Which features do they have?

3. What is the real role of leadership in education to his mind?

Key: 1) He believes that every student who drops out of school has a reason for it which is rooted in their own biography. They may find it boring, irrelevant or they may find that it's at odds with the life they're living outside of school. 2) These are programs designed to get kids back into education. They have certain common features: very personalized, have strong support for the teachers, close links with the community and a broad and diverse curriculum, and often involve students outside school as well as inside school. 3) It is not command and control, but climate control, creating a climate of possibilities.

Підсумковий етап (post-listening stage)

Вправа 32. (комунікативна, дискусія)

Мета: формування комунікативного уміння вести бесіду.

Instruction: Work in pairs. Answer the following questions.

1. What do you think about the education system of Ukraine? Does it need any changes? Why or why not?

2. How do you understand the quote from Benjamin Franklin below?

"There are three sorts of people in the world: those who are immovable, people who don't get it, or don't want to do anything about it; there are people who are movable, people who see the need for change and are prepared to listen to it; and there are people who move, people who make things happen."

Даний комплекс вправ спрямований на підготовку студентів до аудіювання, зняття лексичних труднощів різного рівня, активізацію особистого досвіду студентів, на організацію та проведення активного слухання, а також на перевірку розуміння студентами прослуханого матеріалу.

Визначною рисою розробленого комплексу є використання автентичного матеріалу з різними акцентами, розвиток у студентів критичного мислення на матеріалі прослуханого, опрацювання перед слуханням сталих виразів, ідіом з метою кращого засвоєння почутої інформації та їх подальшого використання в розмовному мовленні. Також переважна більшість завдань містить ключі для самоконтролю та призначена для самостійного опрацювання.

2.2 Перевірка ефективності розробленого комплексу вправ для навчання аудіювання.

З метою перевірки ефективності розробленого комплексу вправ було проведено пробне навчання, в якому взяли участь студенти 2 курсу групи 2ФА1 факультету іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Тематика підібраних для аудіювання матеріалів співпадала з темами, які студенти вивчали, а саме: "Jobs and careers", "Illnesses and injuries". Метою пробного навчання було практичне застосування розробленого комплексу вправ для навчання аудіювання з використанням автентичних матеріалів.

У ході пробного навчання студенти переглянули 5 автентичних відеоматеріали тривалістю від 8 до 15 хвилин.

Групи вправ, що супроводжували три відеосюжети, виконувались самостійно в позаурочний час за винятком вправ для розвитку уміння діалогічного мовлення, що проходили у формі дискусій, виконувались в аудиторний час та були побудовані на матеріалі згаданих відео TED Talk.

Перший фрагмент був присвячений темі “Jobs and Careers”. Під час перегляду даного фрагменту студенти працювали з лекцією з ресурсу “TED Talks” на тему “Every kid needs a champion” with Rita Pierson.

Робота з першим автентичним матеріалом проходила в чотири етапи:

1. Warming-up (робота в парах, під час якої студенти відповідали на запитання стосовно прогнозування змісту аудіотексту);
2. Pre-listening (перед прослуховуванням аудіотексту студенти виконали ряд завдань на зняття лексичних труднощів, також було проведено пояснення щодо подальших дій та завдань, які потрібно було виконати студентам);
3. While-listening (студенти прослуховували аудіотекст, відповідали на запитання та виконували вправи на перевірку загального та детального розуміння прослуханої інформації, такі як вибір правильної відповіді та заповнення пропусків у реченнях);
4. Post-listening (обговорення лекції у вигляді дискусії).

Для аналізу результатів проведеного комплексу вправ були обрані наступні критерії оцінювання:

Таблиця 1

Критерії оцінювання виконання завдань з аудіювання

Рівні, бали	Критерії оцінювання
Початковий (1-2 б.)	Студент розпізнає на слух найбільш поширені словосполучення або ж окремі прості непоширені речення й мовленнєві зразки, побудовані на вивченому мовному матеріалі в мовленні, яке звучить в

	уповільненому темпі.
Середній (3 б.)	Студент розпізнає на слух прості речення, фрази, мовленнєві зразки та невеликі за обсягом тексти, що звучать у нормальному темпі. В основному розуміє зміст прослуханого тексту, в якому використаний знайомий мовний матеріал, або ж містить певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися.
Достатній (4 б.)	Студент розуміє основний зміст мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися, а також сприймає основний зміст повідомлень і фактичну інформацію, подану в повідомленні.
Високий (5б.)	Студент розуміє тривале мовлення й основний зміст повідомлень, сприймає на слух подану фактичну інформацію в повідомленні, уміє знаходити в інформаційних текстах з незнайомим матеріалом необхідну інформацію.

Під час заняття студенти самостійно виконали ряд завдань на загальне та детальне розуміння прослуханого аудіотексту. Аналіз тестових завдань, виконаних студентами з метою перевірки розуміння переглянутої лекції TED Talk показав, що більшість студентів успішно впорались з завданнями, що перевіряли розуміння головної думки, проте припустились більшої кількості помилок при виконанні завдань на перевірку детального розуміння відеоматеріалу (Див. Табл.2).

На нашу думку, такі результати можна пояснити недостатнім рівнем сформованості рецептивних, лексичної та фонетичної навичок, з одного боку,

та досить незвичним для студентів форматом аудіоматеріалу, з іншого. Отримані результати засвідчили про необхідність цілеспрямованої роботи над згаданими навичками у подальшій роботі з TED Talks.

У таблиці 2 подано результати виконання студентами тестових завдань множинного вибору та на заповнення пропусків. Загалом за виконання згаданих завдань студенти могли отримати 10 балів (5 балів за розуміння загальної думки та 5 балів на розуміння деталей).

Таблиця 2

Контрольний зріз рецептивних навичок та уміння аудіювання 1

Студент	Бали		
	Загальне розуміння	Детальне розуміння	Загальний бал
Студент 1	5	4	9
Студент 2	5	5	10
Студент 3	5	4	9
Студент 4	4	3	7
Студент 5	5	5	10
Студент 6	4	4	8
Студент 7	5	5	10
Студент 8	4	4	8
Студент 9	5	4	9
Студент 10	5	5	10
Студент 11	4	3	7
Студент 12	4	4	8
Студент 13	4	3	7

Середній бал групи 8.7, що свідчить про розуміння студентами прослуханої інформацією та ефективність передтекстової роботи з аудіоматеріалом.

Після аудіювання було проведено анкетування, в якому студенти дали відповіді на такі запитання:

1. *How did you like the talk? What was interesting/ useful for you?*
2. *Did you notice Rita's accent? Was she difficult to understand?*
3. *What were the easiest and most difficult things during the lesson?*
4. *What did you learn from the talk?*
5. *How can you use Rita's experience in your life?*

Анкетування показало, що дана лекція TED Talk сподобалася 11 студентам групи. Вони зазначили, що вона була цікавою, корисною та натхненною і лише 2 студентів переконані, що нічого нового для себе не дізналися, хоча процес дискусії на матеріалі прослуханого їм був до вподоби. На запитання, чи помітили вони акцент спікера і чи був він важкий для розуміння, думки студентів розділилися: 5 студентів помітили акцент, вони зазначили що їм було важко зрозуміти його; 7 студентів розуміли майже все, за винятком окремих деталей; і тільки 1 студент не помітив будь-якого акценту. Варто зазначити, що 10 студентів погодилися на тому, що попереднє опрацювання незнайомої лексики допомогло їм краще зрозуміти аудіотекст. Важливо, що всі студенти, що взяли участь в анкетуванні, крім одного, погоджуються з тим, що Ріта стала їхнім прикладом для наслідування, тому вони мають на меті застосовувати її настанови та досвід в реальному житті, зокрема в їхній майбутній професії вчителя.

Після першого пробного заняття з матеріалами TED Talks студентам було запропоновано впродовж 2-х тижнів самостійно переглянути ще три лекції TED Talks на теми: “ 3 Rules to Spark Learning”, “Grit: the Power of Passion and Perseverance” та “How to Escape Education's Death Valley” та виконати супровідні завдання. Самоконтроль відбувався за допомогою ключів (відповідей). Завершальним мовленнєвим завданням було есе на тему: “Ways to encourage learning among students” та “Do we need a change in the education system of Ukraine?”.

На завершення пробного навчання було проведене друге пробне аудиторне заняття, присвячене темі “Illnesses and Injuries”, де студенти

працювали з аудіоматеріалом TED Talks with Kelly McGonigal “How to Make Stress Your Friend”. Структура роботи з другим автентичним матеріалом подібна першому:

1. Warming-up (активізація життєвого досвіду студентів, відповіді на запитання стосовно попередньо набутих знань про стрес);
2. Pre-listening (завдання на зняття лексичних труднощів, підготовка до прослуховування відеотексту);
3. While-listening (прослуховування відеотексту та виконання вправи на визначення істинності положень);
4. Post-listening (проведення дискусії на тему прослуханої лекції).

Так само, як і в попередньому контрольному зрізі, з метою перевірки розуміння переглянутої лекції TED Talk, студенти виконали ряд завдань на перевірку загального та детального розуміння відеоматеріалу. Аналізуючи їхні відповіді, можна зробити висновок, що студенти успішно впорались з завданнями, що перевіряли розуміння головної думки повідомлення та припустились невеликої кількості помилок при виконанні завдання на визначення істинності тверджень.

У таблиці 3 представлено результати виконаних студентами завдань, за виконання яких вони також могли отримати 10 балів (5 балів за розуміння загальної думки та 5 балів за розуміння деталей).

Таблиця 3

Контрольний зріз рецептивних навичок та умінь аудіювання 2

Студент	Бали		
	Загальне розуміння	Детальне розуміння	Загальний бал
Студент 1	5	4	9
Студент 2	5	5	10
Студент 3	5	5	10
Студент 4	4	4	8
Студент 5	5	5	10

Студент 6	5	5	10
Студент 7	5	5	10
Студент 8	4	5	9
Студент 9	5	5	10
Студент 10	5	5	10
<i>Середній бал групи</i>			9.6

У результаті аналізу даних контрольного зрізу було виявлено, що у більшості студентів навички аудіювати автентичні повідомлення розвинені на достатньому рівні, тобто студенти розуміють основний зміст мовлення, яке може містити певну кількість незнайомих слів, про значення яких можна здогадатися, а також сприймають основний зміст повідомлень і фактичну інформацію, подану в повідомленні.

Використання писемного висловлювання та дискусії, що будувались на змісті переглянутої лекції, зумовлено принципом інтегрованого навчання, який передбачає органічне поєднання декількох видів мовленнєвої діяльності. Варто зазначити, що під час дискусії студенти також показали високий рівень розуміння інформації, вони активно вживали нові фрази та ідіоматичні вирази в мовленні, що свідчить про ефективність використання автентичних матеріалів Ted Talks у процесі навчання ІМ.

Наприкінці пробного навчання студенти також отримали анкети, де мали дати відповідь на наступні запитання:

1. *What do you like about watching TED Talks?*
2. *Why do you think it is useful to watch TED Talks?*
3. *In what way do they differ from other types of listening materials?*
4. *How can you use the material of today's TED Talk in your life?*

З відповідей на запитання анкети випливає, що більшості студентів (92%) подобається дивитись TED Talks, тому що вони дізнаються з лекцій багато нової та корисної інформації, яка буде їм в нагоді в майбутньому. На запитання, чому вони вважають TED Talks корисними, студенти (86%) зазначили, що аудіоматеріали покращуть вміння слухати, також їм імпонує той факт, що в

TED Talks виступають звичайні люди, які діляться своїм досвідом, дають певні рекомендації, настанови, які можуть допомогти впоратися з власними проблемами. На думку студентів, ця особливість конференцій TED Talks і відрізняє їх від інших типів текстів для аудіювання. Звичайно, більшість студентів (80%) зазначили, що лекція Келлі Макгонікл змінила їх думку про стрес як негативне явище, допомогла подивитися на проблему з позитивного боку і поліпшити стан здоров'я.

Як бачимо, ресурс TED Talks має певний мотиваційний потенціал як наслідок його автентичності та цікавого змісту. Перегляд конференцій такого характеру сприяє розвитку у студентів необхідних життєвих навичок та умінь.

Враховуючи сказане, можна зробити висновок про те, що використання розробленого комплексу вправ на матеріалі TED Talks сприяє формуванню компетенції в аудіювання та мотивує студентів до самостійної мовленнєвої діяльності.

Висновки до розділу 2

В основі розробленого комплексу вправ лежать традиційні етапи роботи з аудіотекстами (підготовчий, основний, підсумковий). Метою вправ підготовчого етапу є подолання мовних та смислових труднощів, які зазвичай виникають під час прослуховування аудіотексту, активізація особистого життєвого досвіду студентів та зацікавлення їх у аудіюванні. Головним завданням основного етапу є "активне аудіювання", спрямоване на підвищення уваги та розумової діяльності студентів під час прослуховування. На підсумковому етапі відбувається перевірка розуміння прослуханого, а також інтегрований розвиток умінь писемного та усного мовлення.

Практична перевірка розробленого нами комплексу вправ проводилася під час пробного навчання, яке засвідчило, що розроблена методика навчання аудіювання із застосуванням автентичних матеріалів є досить ефективною. Як показало анкетування, більшості студентам подобається працювати з TED Talks, виконувати різного типу завдання та брати участь в обговоренні

аудіотекстів, що дозволяє зробити висновок про високий мотиваційний потенціал обраних відеосюжетів.

ВИСНОВКИ

Під аудіюванням ми розуміємо здатність сприймати на слух неадаптовані автентичні тексти різних жанрів та рівнів важкості із різним рівнем розуміння змісту в умовах прямого й опосередкованого спілкування.

Успішність аудіювання залежить від рівня сформованості у студентів лексичних, граматичних та фонетичних навичок. Аудіювання також пов'язане з усіма видами мовленнєвої діяльності, оскільки під час реальної комунікації ми постійно переходимо від одного виду мовленнєвої діяльності (письмо, аудіювання, говоріння, читання) до іншого.

В методиці навчання іноземних мов виділяють два основні підходи до навчання аудіювання – “знизу-вгору”; “згори-донизу”. Суть першого підходу полягає у поділі студентами усного мовлення на окремі смислові частини для полегшення процесу їх ідентифікації (сприйняття на слух та розуміння). Другий підхід (“згори-донизу”) на перше місце ставить значення, яке несе в собі повідомлення, а не мовленнєві одиниці, з яких воно складається.

Формування компетенції в аудіюванні проходить поетапно у вправах і передбачає набуття студентами мовних знань, формування аудитивних навичок і розвиток аудитивних умінь. При цьому основним завданням формування компетентності в аудіюванні є навчити студентів розуміти повідомлення, які у своїй будові мають як знайомий, так і незнайомий мовний матеріал та здатність його цілісного розуміння.

Навчальним матеріалом у межах даного дослідження слугували автентичні аудіоматеріали різної тематики. Під автентичними матеріалами розуміємо такі, що були створені носіями мови з метою передачі та збереження інформації в повсякденному житті, не призначені для навчальних цілей.

Використання матеріалів автентичного походження допомагає студентам краще зрозуміти представників різних культур та народностей. Вони також дають можливість ознайомитись з особливостями вимови, акценту, та ритму мовлення носіїв мови. Цінність автентичних матеріалів полягає в фоновій інформації, яку вони несуть в собі, і яка сприяє кращому формуванню комунікативної компетенції (в нашому випадку – аудитивної).

При виборі автентичних матеріалів для навчання аудіювання ми керувалися наступними критеріями: чіткістю вимови, тематикою аудіотексту, відповідністю його рівню студентів. У якості навчального матеріалу було обрано автентичні матеріали з онлайн ресурсу “TED Talks”. Даний ресурс є джерелом автентичних матеріалів, які відіграють важливу роль у процесі вивчення англійської мови, оскільки вони сприяють розвитку уміння аудіювання саме живої, неадаптованої мови. Завдяки тому, що учасниками "TED Talks" є не тільки носії мови, слухачі мають можливість ознайомитись та навчитись сприймати англійську мову з різними акцентами. Використання "TED Talks" надає змогу урізноманітнити навчальний процес, а також підвищити мотивацію до вивчення англійської мови.

В розробленій методиці навчання аудіювання із застосуванням автентичних матеріалів робота із матеріалами проводилась в три етапи: (підготовчий, основний, підсумковий).

На підготовчому етапі відбувалось зняття можливих труднощів (лексичних, граматичних), які можуть виникнути під час прослуховування аудіотексту, та введення в тематику тексту. На даному етапі здійснювалась семантизація та контроль розуміння нової лексики, ознайомлення з складними граматичними структурами, використаними в аудіотексті, обговорення тематики аудіотексту, прогнозування змісту аудіотексту тощо.

На основному етапі відбувалось прослуховування тексту відеосюжету та виконання відповідних завдань (matching, filling in the gaps, true or false).

Завершальний, підсумковий етап, був націлений на перевірку рівня розуміння студентами прослуханого аудіотексту. Перевірка здійснювалась як за допомогою тестових рецептивних завдань (multiple choice, choose the right

answer), так і за допомогою більш розгорнутих, продуктивних завдань (відповіді на запитання, есе, дискусія).

У результаті проведеного наукового дослідження було теоретично обґрунтовано, практично розроблено та практично перевірено методику навчання аудіювання студентів 2 курсу мовних спеціальностей із застосуванням автентичних матеріалів TED Talks.

Перевірка ефективності розробленої методики навчання аудіювання із застосуванням автентичних матеріалів здійснювалася у ході пробного навчання. Отримані результати вказують на ефективність розробленої методики, що свідчить про доцільність подальшого теоретичного та практичного дослідження у напрямку використання автентичних матеріалів для формування у студентів аудитивних вмінь та навичок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Абрамовская Н. Ю. Выявление трудностей при обучении аудированию, обусловленных стилевой принадлежностью звучащих текстов (на материале английского языка для младших курсов языкового вуза) : автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения иностранным языкам» / Н. Ю. Абрамовская. – М., 2000. – 15 с.

2. Байраківський А. І., Бойко Н. І. Особливості самостійної роботи студентів в умовах запровадження комп'ютерних технологій у навчальному процесі / А.І. Байраківський, Н. І. Бойко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – Ужгород, 2001. – 154 с.
3. Бичкова Н.І. Основи використання відеофонограми та фонограми для навчання іноземних мов / Н. І. Бичкова – К.: Віпол, 1999. – 107 с.
4. Бігич О. Б. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2012. – № 2. – С. 19-30.
5. Борозьонова Ф. М. Труднощі аудіювання / Ф.М.Борозьонова // Англійська мова та література. – 2008. – № 16-18. – С.206-208.
6. Бочкарьова О. Ю. Методика навчання майбутніх учителів англійської мови професійно спрямованого аудіювання: дис . канд. пед. наук: 13.00.02 / О. Ю. Бочкарьова. – К., 2007. – 281 с.
7. Вікович Р. І. Методика навчання студентів мовних спеціальностей аудіювання англomовних теленовин : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Р. І. Вікович. – К., 2011. – 344 с.
8. Владимірова Л.В. Інтернет на уроках иностранного язика / Л.В.Владимірова // ИЯШ. – 2002. – №3. – С.39-41.
9. Вольфовська Т. О. Комуникативна компетентність молоді як одна з передумов досягнення життєвої мети / Т.О. Вольфовська // Шлях освіти. – 2001. – № 3. – С. 13–16.
10. Гапонова С.В. Деякі особливості текстів для навчання аудіювання учнів старшої школи / С.В. Гапонова. Іноземні мови. – 2003. – № 3. – С. 3-10.
11. Гиниатуллин И. А. Самостоятельная учебная деятельность по овладению иностранным языком на специальном факультете : учеб. пособие / И. А. Гиниатуллин. – Екатеринбург, 2012. – 95 с.
12. Дацків О. П. Методика формування вмінь говоріння у майбутніх учителів англійської мови засобами драматизації: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О. П. Дацків. – К., 2012. – 321 с.

13. Елухина Н.В. Влияние внешних факторов на темп аудирования / Н.В.Елухина // Иностранные языки в высшей школе. – М.: Высшая шк., 1987. – Вып. 19. – С. 11-21.
14. Елухина Н.В. Основные трудности аудирования и пути их преодоления / Н. В. Елухина // Иностранные языки в школе. – 1977. – №1. – С. 36-44.
15. Елухина Н.В., Мусницкая Е.В. Какими должны быть тексты для чтения и тексты для аудирования / Н. В. Елухина, Е.В. Мусницкая // Иностранные языки в школе. –1978.– №3.– С. 28-39.
16. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / [науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва]. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
17. Задорожна І. П. Організація самостійної роботи майбутніх учителів з оволодіння англomовною компетентністю в аудіюванні / І. П. Задорожна // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. – 2013. – №1. – С. 89-96.
18. Зимняя И.А. Психология обучения иностранным языкам в школе / И.А.Зимняя – М.: Просвещение, 1991. – 222 с.
19. Китайгородская Г.А. Методика интенсивного обучения иностранным языкам / Г. А. Китайгородская – М.: Высшая шк., 1982. – 142 с.
20. Кміть О. В. Тестовий контроль адитивних умінь студентів немовних факультетів вищого педагогічного навчального закладу (II курс, англійська мова) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. В. Кміть – К., 2000. – 156 с.
21. Колосовская И. Г. Обучение учащихся общеобразовательных учреждений восприятию и пониманию иноязычной речи на слух: автореферат дис. на соискание уч. степени канд. пед. наук по спец. 13.00.02 / И. Г.Колосовская – Минск, 2009. – 24с.
22. Колчина А.И. Принципы обучения аудированию через систему Интернет / А. И. Колчина // Лингвистика и методика обучения иностранным языкам : сб. науч. тр. – СПб. : РГПУ, 2005. – Вып. 2. – С. 174–177.

23. Коряковцева Н. Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык: пособ. [для учит] / Н.Ф.Коряковцева. – М. : АРКТИ, 2002. – 176 с.
24. Крапчатова Я. А. Методика організації само- і взаємоконтролю рівня сформованості англомовної компетенції в аудіюванні у майбутніх філологів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Я. А. Крапчатова – К., 2014. – 266 с.
25. Красилова И. Е. Развитие иноязычной коммуникативной компетентности будущих учителей иностранного языка средствами образовательного интернет-сообщества: дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / И.Е.Красилова — М., 2015. — 241 с.
26. Куимова М. В., Кобзева Н. А. Advantages and Disadvantages of Authentic Materials Use in EFL Classrooms /М.В. Куимова, Н.А. Кобзева / Молодой ученый. — 2011. — №3. Т.2. — С. 125-127.
27. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. — К.: Ленвіт, 2013. — 590 с.
28. Методика обучения иностранным языкам в средней школе / Н.И. Гез, М.В. Ляховицкий, А.А. Миролюбов й др. — М.: Высшая шк., 1982. — 374 с.
29. Міхіна А.Е. Теорія і методика навчання аудіювання / А. Е. Міхіна. — К., 2009. — 32 с.
30. Наталин В. П. Критерії змістовної автентичності навчального тексту / В.П. Наталин // Іноземні мови в школі. — 2009. — № 2. — С. 50-52.
31. Неділько А. Г. До питання застосування автентичних матеріалів для навчання іноземних мов / А. Г. Неділько // Іноземні мови. — 1998. — №4. — с. 11-12.
32. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб./ Кол. Авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. — К.: Ленвіт, 2002. — 328 с.

33. Ніколаєва С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу / С. Ю. Ніколаєва // Іноземні мови. – 2010. – № 2. – С. 11-17.
34. Носонович Е. В. Методическая аутентичность в обучении иностранным языкам / Е. В. Носонович // Иностранные языки в школе. – 2000. – № 1. – С. 11-16.
35. Носонович, Е.В. Критерии содержательной аутентичности учебного текста / Е.В. Носонович, Р.П. Мильруд // Иностранные языки в школе. – 1999. – № 2. – С. 6-12.
36. Основы методики преподавания иностранных языков / Под ред. В.А. Бухбиндера, В. Штрауса. – К.: Вища шк., 1986. – 335 с.
37. Паращук В. Ю. Використання автентичного тексту під час роботи над розмовною темою / В.Ю. Паращук // Іноземні мови в школі. – 2003. – № 2. – С. 61-65.
38. Петращук О.П. Автентичність як ознака комунікативного тестування / О.П. Петращук // Іноземні мови. – 1997. – №4. – С. 3-5.
39. Пруссаков М.М. Складності при навчанні аудіювання іноземного тексту / М. М. Пруссаков // Іноземні мови в школі. – 1981. – № 5. – С. 57-62.
40. Рожкова Н.Н. Використання відеотехнології на уроках іноземної мови/ Н.Н. Рожкова // Мова. Комунікація. – 2000. – Вип.4. – С.84-90.
41. Романенко Л. В. Використання мультимедійних технологій у вивченні англійської мови /Л. В. Романенко // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2004. – № 5. – С. 40-45.
42. Сіваченко О. А. Навчання аудіювання англomовних драматичних творів студентів старших курсів мовних спеціальностей / автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання: германські мови» / О. А. Сіваченко – К., 2008. – 20 с.
43. Склярєнко Н. К. Сучасні вимоги до вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь / Н. К. Склярєнко // Іноземні мови. – 1999. – № 3. – С. 3-7.
44. Скуратівська М. О. Сучасні методи та технології викладання іноземних мов [Електронний ресурс] / М. О. Скуратівська. Режим доступу:

45. Соловова Е.Н. Методика навчання іноземних мов: Базовий курс лекцій: Посібник для студентів пед. вузів і вчителів / Е. Н. Соловова – М.:Просвещение, 2003. – С. 124-139.
46. Тарнопольський О.Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти: Навч. Посібник. / О.Б.Тарнопольський – К.: Фірма «ІНКОС», 2006. – 248 с.
47. Турбина Н. Е. Педагогические условия организации самостоятельной деятельности студентов в образовательном процессе университета: дис. ... канд. пед. наук / Н. Е. Турбина. – Воронеж, 2011. – 261 с.
48. Халеева И. И. Основы теории обучения пониманию иноязычной речи / И. И. Халеева. – М. : Высшая школа, 1989. – 240 с.
49. Черниш В. В. Навчання англомовного читання та аудіювання із застосуванням аудіокнижок художніх творів (середня загальноосвітня школа з поглибленим вивченням іноземної мови) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія і методика навчання : германські мови» / В. В. Черниш. – К., 2001. – 21 с.
50. Шевкопляс Л. В. Вправи для формування англомовної компетенції в аудіюванні майбутніх учителів у процесі самостійної роботи / Л. В. Шевкопляс // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. – 2016. – Вип. 141. – 216–222 с.
51. Шевкопляс Л. В. Теоретичні передумови формування англомовної компетенції в аудіюванні майбутніх учителів у процесі самостійної роботи / Л. В. Шевкопляс // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія : Педагогіка та психологія. – 2011. – Вип. 19. – С. 102-109.
52. Щукин А. Н. Лингводидактический энциклопедический словарь: более 2000 единиц / А. Н. Щукин. – М. : Астрель: АСТ: Хранитель, 2007. – 746с.
53. Щукина И. В. Методика построения многоуровневой модели обучения аудированию в системе профессиональной подготовки учителя

иностранного языка : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / И. В. Щукина. – М., 2009. – 261 с.

54. Brumfit Ch. *Communicative Methodology in Language Teaching* [текст] / Ch.Brumfit . – Cambridge University Press, 1990. – 234 p.
55. Dumitrescu V. Authentic materials: Selection and implementation in exercise language training./ V. Dumitrescu. – *English Teaching FORUM*, 38(2). – 2000. – p. 20-23.
56. Dunkel P., Pialorsi F. *Advanced Listening Comprehension* / P.Dunkel, F.Pialorsi. Third Edition , Thomson Heinle – 2005. – 226 p.
57. Gebhard J.G. *Teaching English as a foreign language: A teacher self-development and methodology.* / J. G. Gebhard. the University of Michigan Press. – 1996. – 280 p.
58. Gilmore A. Authentic materials and authenticity in foreign language learning. / A.Gilmore. *Language Teaching* [online] 40 (2). –2007. – 97–118p.
59. Guariento W., Morley J. Text and task authenticity in EFL classroom / W.Guariento, J. Morley. *ELT Journal*, 55 (4) – 2001. – P. 347-353.
60. Higuchi M. *Using Authentic Texts in EFL Teaching and Learning.* / M.Higuchi. Annual report of University of Shizuoka, Hamamatsu College. No.12-1. – 1998. – P. 75-88.
61. Laamri S. Authentic materials: Towards a rational selection and an effective implementation. / S.Laamri. — Univ-Biskra, 31. 2009 – P.1-23.
62. Lansford L. *Authentic materials in the classroom: the advantages* / L. Lansford. – Cambridge, 2014. – P.112-114.
63. Lingzhu J., Yuanyuan, Z. The use of authentic materials in teaching EFL listening. / J. Lingzhu., Z. Yuanyuan. *Humanising Language Teaching*, 12(4). – 2010. – P.1-12.
64. Mallinder M. *Teaching English Using TED Talks* [Электронный ресурс] /М.Mallinder. – 2016. – Режим доступа до ресурсу: <http://www.eflmagazine.com/teaching-english-using-ted-talks/>
65. Martinez A. G. *Authentic Materials: An Overview on Karen's Linguistic Issues* / A. Martinez. – 2002. – P.1-7.

66. Mishan F. Designing Authenticity into Language Learning Materials / F.Mishan. – Intellect Books: Bristol, 2005. – 330 p.
67. Peacock M. The Effect of Authentic Materials on the Motivation of EFL Learners in English Language Teaching Journal 51 (2) / M. Peacock. – 1997. – P. 144-156.
68. Pell C. 10 Ted Talks Every English Student Should Watch [Электронный ресурс] / Christopher Pell. – 2015. – Режим доступа до ресурсу: <https://www.ieltsadvantage.com/2015/04/26/ted-talks-english-students/>
69. Underwood M. Teaching Listening / M. Underwood – England: Longman, 1989. – 117 p.
70. Vahid-baghban, Z. Z. A review on the effectiveness of using authentic materials in ESP courses. / Z.Z. Vahid-baghban. English for Specific Purposes World, 10(31) – 2011. –P. 1-14.
71. Valdman A. Authenticity, variation and communication in foreign language classroom. / A. Valdman. – Lexington, 1992. –P.79-97.
72. Van Ek J. A. Vantage / J. A.van Ek, L. M. Trim. – Cambridge : Council of Europe, 2001. – 187 p.
73. Widdowson H. G. Aspects of language teaching. / H.G. Widdowson. Oxford Oxford University Press, 1990. – 213 p.
74. Widdowson H. G. Comment: Authenticity and autonomy in ELT./ H.G.Widdowson. ELT Journal, 50(1), 1996. – P.67-68.

ДОДАТКИ

Додаток А.....	73
Додаток Б.....	76

Додаток В.....	79
Додаток Г.....	83

Додаток А.

Transcript. Ramsey Musallam — “3 rules to spark learning”.

00:00 I teach chemistry.

00:04 All right, all right. So more than just explosions, chemistry is everywhere. Have you ever found yourself at a restaurant spacing out just doing this over and over? Some people nodding yes. Recently, I showed this to my students, and I just asked them to try and explain why it happened. The questions and conversations that followed were fascinating. Check out this video that Maddie from my period three class sent me that evening.

00:47 Now obviously, as Maddie's chemistry teacher, I love that she went home and continued to geek out about this kind of ridiculous demonstration that we did in class. But what fascinated me more is that Maddie's curiosity took her to a new level. If you look inside that beaker, you might see a candle. Maddie's using temperature to extend this phenomenon to a new scenario.

01:12 You know, questions and curiosity like Maddie's are magnets that draw us towards our teachers, and they transcend all technology or buzzwords in education. But if we place these technologies before student inquiry, we can be

robbing ourselves of our greatest tool as teachers: our students' questions. For example, flipping a boring lecture from the classroom to the screen of a mobile device might save instructional time, but if it is the focus of our students' experience, it's the same dehumanizing chatter just wrapped up in fancy clothing. But if instead we have the guts to confuse our students, perplex them, and evoke real questions, through those questions, we as teachers have information that we can use to tailor robust and informed methods of blended instruction.

02:08 So, 21st-century lingo jargon mumbo jumbo aside, the truth is, I've been teaching for 13 years now, and it took a life-threatening situation to snap me out of 10 years of pseudo-teaching and help me realize that student questions are the seeds of real learning, not some scripted curriculum that gave them tidbits of random information.

02:35 In May of 2010, at 35 years old, with a two-year-old at home and my second child on the way, I was diagnosed with a large aneurysm at the base of my thoracic aorta. This led to open-heart surgery. This is the actual real email from my doctor right there. Now, when I got this, I was absolutely freaked out, okay? But I found surprising moments of comfort in the confidence that my surgeon embodied. Where did this guy get this confidence, the audacity of it?

03:09 So when I asked him, he told me three things. He said first, his curiosity drove him to ask hard questions about the procedure, about what worked and what didn't work. Second, he embraced, and didn't fear, the messy process of trial and error, the inevitable process of trial and error. And third, through intense reflection, he gathered the information that he needed to design and revise the procedure, and then, with a steady hand, he saved my life.

03:40 Now I absorbed a lot from these words of wisdom, and before I went back into the classroom that fall, I wrote down three rules of my own that I bring to my lesson planning still today. Rule number one: Curiosity comes first. Questions can be windows to great instruction, but not the other way around. Rule number two: Embrace the mess. We're all teachers. We know learning is ugly. And just because the scientific method is allocated to page five of section 1.2 of chapter one of the one that we all skip, okay, trial and error can still be an informal part of what we do every

single day at Sacred Heart Cathedral in room 206. And rule number three: Practice reflection. What we do is important. It deserves our care, but it also deserves our revision. Can we be the surgeons of our classrooms? As if what we are doing one day will save lives. Our students our worth it. And each case is different.

04:47 All right. Sorry. The chemistry teacher in me just needed to get that out of my system before we move on.

04:53 So these are my daughters. On the right we have little Emmalou — Southern family. And, on the left, Riley. Now Riley's going to be a big girl in a couple weeks here. She's going to be four years old, and anyone who knows a four-year-old knows that they love to ask, "Why?" Yeah. Why. I could teach this kid anything because she is curious about everything. We all were at that age. But the challenge is really for Riley's future teachers, the ones she has yet to meet. How will they grow this curiosity?

05:29 You see, I would argue that Riley is a metaphor for all kids, and I think dropping out of school comes in many different forms — to the senior who's checked out before the year's even begun or that empty desk in the back of an urban middle school's classroom. But if we as educators leave behind this simple role as disseminators of content and embrace a new paradigm as cultivators of curiosity and inquiry, we just might bring a little bit more meaning to their school day, and spark their imagination.

06:02 Thank you very much.

Додаток Б.

Transcript. *Angela Lee Duckworth — “Grit: the power of passion and perseverance”.*

00:00 When I was 27 years old, I left a very demanding job in management consulting for a job that was even more demanding: teaching. I went to teach seventh graders math in the New York City public schools. And like any teacher, I made quizzes and tests. I gave out homework assignments. When the work came back, I calculated grades.

00:24 What struck me was that IQ was not the only difference between my best and my worst students. Some of my strongest performers did not have stratospheric IQ scores. Some of my smartest kids weren't doing so well. And that got me thinking. The kinds of things you need to learn in seventh grade math, sure, they're hard: ratios, decimals, the area of a parallelogram. But these concepts are not impossible, and I was firmly convinced that every one of my students could learn the material if they worked hard and long enough.

01:04 After several more years of teaching, I came to the conclusion that what we need in education is a much better understanding of students and learning from a motivational perspective, from a psychological perspective. In education, the one thing we know how to measure best is IQ. But what if doing well in school and in life depends on much more than your ability to learn quickly and easily?

01:36 So I left the classroom, and I went to graduate school to become a psychologist. I started studying kids and adults in all kinds of super challenging settings, and in every study my question was, who is successful here and why? My research team and I went to West Point Military Academy. We tried to predict which cadets would stay in military training and which would drop out. We went to the National Spelling Bee and tried to predict which children would advance farthest in competition. We studied rookie teachers working in really tough neighborhoods, asking which teachers are still going to be here in teaching by the end of the school year, and of those, who will be the most effective at improving learning outcomes for their students? We partnered with private companies, asking, which of these salespeople is going to keep their jobs? And who's going to earn the most

money? In all those very different contexts, one characteristic emerged as a significant predictor of success. And it wasn't social intelligence. It wasn't good looks, physical health, and it wasn't IQ. It was grit.

02:49 Grit is passion and perseverance for very long-term goals. Grit is having stamina. Grit is sticking with your future, day in, day out, not just for the week, not just for the month, but for years, and working really hard to make that future a reality. Grit is living life like it's a marathon, not a sprint.

03:16 A few years ago, I started studying grit in the Chicago public schools. I asked thousands of high school juniors to take grit questionnaires, and then waited around more than a year to see who would graduate. Turns out that grittier kids were significantly more likely to graduate, even when I matched them on every characteristic I could measure, things like family income, standardized achievement test scores, even how safe kids felt when they were at school. So it's not just at West Point or the National Spelling Bee that grit matters. It's also in school, especially for kids at risk for dropping out.

03:57 To me, the most shocking thing about grit is how little we know, how little science knows, about building it. Every day, parents and teachers ask me, "How do I build grit in kids? What do I do to teach kids a solid work ethic? How do I keep them motivated for the long run?" The honest answer is, I don't know.

04:20 What I do know is that talent doesn't make you gritty. Our data show very clearly that there are many talented individuals who simply do not follow through on their commitments. In fact, in our data, grit is usually unrelated or even inversely related to measures of talent.

04:40 So far, the best idea I've heard about building grit in kids is something called "growth mindset." This is an idea developed at Stanford University by Carol Dweck, and it is the belief that the ability to learn is not fixed, that it can change with your effort. Dr. Dweck has shown that when kids read and learn about the brain and how it changes and grows in response to challenge, they're much more likely to persevere when they fail, because they don't believe that failure is a permanent condition.

05:17 So growth mindset is a great idea for building grit. But we need more. And that's where I'm going to end my remarks, because that's where we are. That's the work that stands before us. We need to take our best ideas, our strongest intuitions, and we need to test them. We need to measure whether we've been successful, and we have to be willing to fail, to be wrong, to start over again with lessons learned.

05:44 In other words, we need to be gritty about getting our kids grittier.

05:50 Thank you.

Додаток В

Transcript. Rita Pierson — “*Every kid needs a champion*”.

00:01 I have spent my entire life either at the schoolhouse, on the way to the schoolhouse, or talking about what happens in the schoolhouse.

00:12 Both my parents were educators, my maternal grandparents were educators, and for the past 40 years, I've done the same thing. And so, needless to say, over those years I've had a chance to look at education reform from a lot of perspectives. Some of those reforms have been good. Some of them have been not so good. And we know why kids drop out. We know why kids don't learn. It's either poverty, low attendance, negative peer influences... We know why. But one of the things that we never discuss or we rarely discuss is the value and importance of human connection. Relationships.

00:56 James Comer says that no significant learning can occur without a significant relationship. George Washington Carver says all learning is understanding relationships. Everyone in this room has been affected by a teacher or an adult. For years, I have watched people teach. I have looked at the best and I've looked at some of the worst.

01:22 A colleague said to me one time, "They don't pay me to like the kids. They pay me to teach a lesson. The kids should learn it. I should teach it, they should learn it, Case closed."

01:33 Well, I said to her, "You know, kids don't learn from people they don't like."

01:47 She said, "That's just a bunch of hooey."

01:50 And I said to her,

01:51 "Well, your year is going to be long and arduous, dear."

01:56 Needless to say, it was. Some people think that you can either have it in you to build a relationship, or you don't. I think Stephen Covey had the right idea. He said you ought to just throw in a few simple things, like seeking first to understand, as opposed to being understood. Simple things, like apologizing. You ever thought about that? Tell a kid you're sorry, they're in shock.

02:21 I taught a lesson once on ratios. I'm not real good with math, but I was working on it.

02:27 And I got back and looked at that teacher edition. I'd taught the whole lesson wrong.

02:33 So I came back to class the next day and I said, "Look, guys, I need to apologize. I taught the whole lesson wrong. I'm so sorry."

02:42 They said, "That's okay, Ms. Pierson. You were so excited, we just let you go."

02:50 I have had classes that were so low, so academically deficient, that I cried. I wondered, "How am I going to take this group, in nine months, from where they are to where they need to be? And it was difficult, it was awfully hard. How do I raise the self-esteem of a child and his academic achievement at the same time?"

03:15 One year I came up with a bright idea. I told all my students, "You were chosen to be in my class because I am the best teacher and you are the best students, they put us all together so we could show everybody else how to do it."

03:31 One of the students said, "Really?"

03:35 I said, "Really. We have to show the other classes how to do it, so when we walk down the hall, people will notice us, so you can't make noise. You just have to strut."

03:46 And I gave them a saying to say: "I am somebody. I was somebody when I came. I'll be a better somebody when I leave. I am powerful, and I am strong. I deserve the education that I get here. I have things to do, people to impress, and places to go."

04:01 And they said, "Yeah!"

04:04 You say it long enough, it starts to be a part of you.

04:16 I gave a quiz, 20 questions. A student missed 18. I put a "+2" on his paper and a big smiley face.

04:27 He said, "Ms. Pierson, is this an F?"

04:31 I said, "Yes."

04:33 He said, "Then why'd you put a smiley face?"

04:37 I said, "Because you're on a roll. You got two right. You didn't miss them all."

04:43 I said, "And when we review this, won't you do better?"

04:46 He said, "Yes, ma'am, I can do better."

04:49 You see, "-18" sucks all the life out of you. "+2" said, "I ain't all bad."

05:00 For years, I watched my mother take the time at recess to review, go on home visits in the afternoon, buy combs and brushes and peanut butter and crackers to put in her desk drawer for kids that needed to eat, and a washcloth and some soap for the kids who didn't smell so good. See, it's hard to teach kids who stink.

05:22 And kids can be cruel. And so she kept those things in her desk, and years later, after she retired, I watched some of those same kids come through and say to her, "You know, Ms. Walker, you made a difference in my life. You made it work for me. You made me feel like I was somebody, when I knew, at the bottom, I wasn't. And I want you to just see what I've become."

05:46 And when my mama died two years ago at 92, there were so many former students at her funeral, it brought tears to my eyes, not because she was gone, but because she left a legacy of relationships that could never disappear.

06:01 Can we stand to have more relationships? Absolutely. Will you like all your children? Of course not.

06:11 And you know your toughest kids are never absent.

06:17 Never. You won't like them all, and the tough ones show up for a reason. It's the connection. It's the relationships. So teachers become great actors and great actresses, and we come to work when we don't feel like it, and we're listening to policy that doesn't make sense, and we teach anyway. We teach anyway, because that's what we do.

06:48 Teaching and learning should bring joy. How powerful would our world be if we had kids who were not afraid to take risks, who were not afraid to think, and who had a champion? Every child deserves a champion, an adult who will never give up on them, who understands the power of connection, and insists that they become the best that they can possibly be.

07:12 Is this job tough? You betcha. Oh God, you betcha. But it is not impossible. We can do this. We're educators. We're born to make a difference.

07:24 Thank you so much.

Додаток Г

Transcript. Ken Robinson — “*How to escape education’s death valley*”.

00:05 I moved to America 12 years ago with my wife Terry and our two kids. Actually, truthfully, we moved to Los Angeles —

00:15 thinking we were moving to America, but anyway —

00:20 It's a short plane ride from Los Angeles to America.

00:27 I got here 12 years ago, and when I got here, I was told various things, like, "Americans don't get irony."

00:38 Have you come across this idea? It's not true. I've traveled the whole length and breadth of this country. I have found no evidence that Americans don't get irony. It's one of those cultural myths, like, "The British are reserved."

00:54 I don't know why people think this. We've invaded every country we've encountered.

01:02 But it's not true Americans don't get irony, but I just want you to know that that's what people are saying about you behind your back. You know, so when you leave living rooms in Europe, people say, thankfully, nobody was ironic in your presence.

01:17 But I knew that Americans get irony when I came across that legislation, "No Child Left Behind."

01:25 Because whoever thought of that title gets irony.

01:30 Don't they?

01:32 (Applause)

01:37 Because it's leaving millions of children behind. Now I can see that's not a very attractive name for legislation: "Millions of Children Left Behind." I can see that. What's the plan? We propose to leave millions of children behind, and here's how it's going to work.

01:54 And it's working beautifully.

01:56 In some parts of the country, 60 percent of kids drop out of high school. In the Native American communities, it's 80 percent of kids. If we halved that number, one estimate is it would create a net gain to the U.S. economy over 10 years, of nearly a trillion dollars. From an economic point of view, this is good math, isn't it, that we should do this? It actually costs an enormous amount to mop up the damage from the dropout crisis.

02:30 But the dropout crisis is just the tip of an iceberg. What it doesn't count are all the kids who are in school but being disengaged from it, who don't enjoy it, who don't get any real benefit from it.

02:43 And the reason is not that we're not spending enough money. America spends more money on education than most other countries. Class sizes are smaller than in many countries. And there are hundreds of initiatives every year to try and

improve education. The trouble is, it's all going in the wrong direction. There are three principles on which human life flourishes, and they are contradicted by the culture of education under which most teachers have to labor and most students have to endure.

03:17 The first is this, that human beings are naturally different and diverse. Can I ask you, how many of you have got children of your own? Okay. Or grandchildren. How about two children or more? Right. And the rest of you have seen such children.

03:40 Small people wandering about.

03:43 I will make you a bet, and I am confident that I will win the bet. If you've got two children or more, I bet you they are completely different from each other. Aren't they?

03:57 You would never confuse them, would you? Like, "Which one are you? Remind me."

04:05 "Your mother and I need some color-coding system so we don't get confused."

04:10 Education under "No Child Left Behind" is based on not diversity but conformity. What schools are encouraged to do is to find out what kids can do across a very narrow spectrum of achievement. One of the effects of "No Child Left Behind" has been to narrow the focus onto the so-called STEM disciplines. They're very important. I'm not here to argue against science and math. On the contrary, they're necessary but they're not sufficient. A real education has to give equal weight to the arts, the humanities, to physical education. An awful lot of kids, sorry, thank you —

04:52 One estimate in America currently is that something like 10 percent of kids, getting on that way, are being diagnosed with various conditions under the broad title of attention deficit disorder. ADHD. I'm not saying there's no such thing. I just don't believe it's an epidemic like this. If you sit kids down, hour after hour, doing low-grade clerical work, don't be surprised if they start to fidget, you know?

05:30 Children are not, for the most part, suffering from a psychological condition. They're suffering from childhood.

05:40 And I know this because I spent my early life as a child. I went through the whole thing. Kids prosper best with a broad curriculum that celebrates their various talents, not just a small range of them. And by the way, the arts aren't just important because they improve math scores. They're important because they speak to parts of children's being which are otherwise untouched.

06:02 The second, thank you —

06:08 The second principle that drives human life flourishing is curiosity. If you can light the spark of curiosity in a child, they will learn without any further assistance, very often. Children are natural learners. It's a real achievement to put that particular ability out, or to stifle it. Curiosity is the engine of achievement. Now the reason I say this is because one of the effects of the current culture here, if I can say so, has been to de-professionalize teachers. There is no system in the world or any school in the country that is better than its teachers. Teachers are the lifeblood of the success of schools. But teaching is a creative profession. Teaching, properly conceived, is not a delivery system. You know, you're not there just to pass on received information. Great teachers do that, but what great teachers also do is mentor, stimulate, provoke, engage. You see, in the end, education is about learning. If there's no learning going on, there's no education going on. And people can spend an awful lot of time discussing education without ever discussing learning. The whole point of education is to get people to learn.

07:29 An old friend of mine — actually very old, he's dead.

07:35 That's as old as it gets, I'm afraid.

07:41 But a wonderful guy he was, wonderful philosopher. He used to talk about the difference between the task and achievement senses of verbs. You can be engaged in the activity of something, but not really be achieving it, like dieting.

08:00 It's a very good example. There he is. He's dieting. Is he losing any weight? Not really.

08:06 Teaching is a word like that. You can say, "There's Deborah, she's in room 34, she's teaching." But if nobody's learning anything, she may be engaged in the task of teaching but not actually fulfilling it.

08:18 The role of a teacher is to facilitate learning. That's it. And part of the problem is, I think, that the dominant culture of education has come to focus on not teaching and learning, but testing. Now, testing is important. Standardized tests have a place. But they should not be the dominant culture of education. They should be diagnostic. They should help.

08:48 If I go for a medical examination, I want some standardized tests. I do. I want to know what my cholesterol level is compared to everybody else's on a standard scale. I don't want to be told on some scale my doctor invented in the car.

09:04 "Your cholesterol is what I call Level Orange."

09:06 "Really?"

09:09 "Is that good?" "We don't know."

09:12 But all that should support learning. It shouldn't obstruct it, which of course it often does. So in place of curiosity, what we have is a culture of compliance. Our children and teachers are encouraged to follow routine algorithms rather than to excite that power of imagination and curiosity. And the third principle is this: that human life is inherently creative. It's why we all have different résumés. We create our lives, and we can recreate them as we go through them. It's the common currency of being a human being. It's why human culture is so interesting and diverse and dynamic. I mean, other animals may well have imaginations and creativity, but it's not so much in evidence, is it, as ours? I mean, you may have a dog. And your dog may get depressed. You know, but it doesn't listen to Radiohead, does it?

10:10 And sit staring out the window with a bottle of Jack Daniels.

10:17 "Would you like to come for a walk?" "No, I'm fine."

10:21 "You go. I'll wait. But take pictures."

10:27 We all create our own lives through this restless process of imagining alternatives and possibilities, and one of the roles of education is to awaken and

develop these powers of creativity. Instead, what we have is a culture of standardization.

10:42 Now, it doesn't have to be that way. It really doesn't. Finland regularly comes out on top in math, science and reading. Now, we only know that's what they do well at, because that's all that's being tested. That's one of the problems of the test. They don't look for other things that matter just as much. The thing about work in Finland is this: they don't obsess about those disciplines. They have a very broad approach to education, which includes humanities, physical education, the arts.

11:13 Second, there is no standardized testing in Finland. I mean, there's a bit, but it's not what gets people up in the morning, what keeps them at their desks.

11:24 The third thing — and I was at a meeting recently with some people from Finland, actual Finnish people, and somebody from the American system was saying to the people in Finland, "What do you do about the drop-out rate in Finland?"

11:37 And they all looked a bit bemused, and said, "Well, we don't have one. Why would you drop out? If people are in trouble, we get to them quite quickly and we help and support them."

11:48 Now people always say, "Well, you know, you can't compare Finland to America." No. I think there's a population of around five million in Finland. But you can compare it to a state in America. Many states in America have fewer people in them than that. I mean, I've been to some states in America and I was the only person there.

12:10 Really. Really. I was asked to lock up when I left.

12:18 But what all the high-performing systems in the world do is currently what is not evident, sadly, across the systems in America — I mean, as a whole. One is this: they individualize teaching and learning. They recognize that it's students who are learning and the system has to engage them, their curiosity, their individuality, and their creativity. That's how you get them to learn.

12:47 The second is that they attribute a very high status to the teaching profession. They recognize that you can't improve education if you don't pick great people to teach and keep giving them constant support and professional development. Investing in professional development is not a cost. It's an

investment, and every other country that's succeeding well knows that, whether it's Australia, Canada, South Korea, Singapore, Hong Kong or Shanghai. They know that to be the case.

13:18 And the third is, they devolve responsibility to the school level for getting the job done. You see, there's a big difference here between going into a mode of command and control in education — That's what happens in some systems. Central or state governments decide, they know best and they're going to tell you what to do. The trouble is that education doesn't go on in the committee rooms of our legislative buildings. It happens in classrooms and schools, and the people who do it are the teachers and the students, and if you remove their discretion, it stops working. You have to put it back to the people.

14:02 There is wonderful work happening in this country. But I have to say it's happening in spite of the dominant culture of education, not because of it. It's like people are sailing into a headwind all the time. And the reason I think is this: that many of the current policies are based on mechanistic conceptions of education. It's like education is an industrial process that can be improved just by having better data, and somewhere in the back of the mind of some policy makers is this idea that if we fine-tune it well enough, if we just get it right, it will all hum along perfectly into the future. It won't, and it never did.

14:43 The point is that education is not a mechanical system. It's a human system. It's about people, people who either do want to learn or don't want to learn. Every student who drops out of school has a reason for it which is rooted in their own biography. They may find it boring. They may find it irrelevant. They may find that it's at odds with the life they're living outside of school. There are trends, but the stories are always unique. I was at a meeting recently in Los Angeles of — they're called alternative education programs. These are programs designed to get kids back into education. They have certain common features. They're very personalized. They have strong support for the teachers, close links with the community and a broad and diverse curriculum, and often programs which involve students outside school as well as inside school. And they work. What's interesting to me is, these are called "alternative education."

15:45 You know? And all the evidence from around the world is, if we all did that, there'd be no need for the alternative.

16:02 So I think we have to embrace a different metaphor. We have to recognize that it's a human system, and there are conditions under which people thrive, and conditions under which they don't. We are after all organic creatures, and the culture of the school is absolutely essential. Culture is an organic term, isn't it?

16:23 Not far from where I live is a place called Death Valley. Death Valley is the hottest, driest place in America, and nothing grows there. Nothing grows there because it doesn't rain. Hence, Death Valley. In the winter of 2004, it rained in Death Valley. Seven inches of rain fell over a very short period. And in the spring of 2005, there was a phenomenon. The whole floor of Death Valley was carpeted in flowers for a while. What it proved is this: that Death Valley isn't dead. It's dormant. Right beneath the surface are these seeds of possibility waiting for the right conditions to come about, and with organic systems, if the conditions are right, life is inevitable. It happens all the time. You take an area, a school, a district, you change the conditions, give people a different sense of possibility, a different set of expectations, a broader range of opportunities, you cherish and value the relationships between teachers and learners, you offer people the discretion to be creative and to innovate in what they do, and schools that were once bereft spring to life.

17:45 Great leaders know that. The real role of leadership in education -- and I think it's true at the national level, the state level, at the school level — is not and should not be command and control. The real role of leadership is climate control, creating a climate of possibility. And if you do that, people will rise to it and achieve things that you completely did not anticipate and couldn't have expected.

18:12 There's a wonderful quote from Benjamin Franklin. "There are three sorts of people in the world: Those who are immovable, people who don't get it, or don't want to do anything about it; there are people who are movable, people who see the need for change and are prepared to listen to it; and there are people who move, people who make things happen." And if we can encourage more people, that will be a movement. And if the movement is strong enough, that's, in the best sense of the word, a revolution. And that's what we need.

18:44 Thank you very much.